

Vlaamse buitenlandse handel in 2022

uitvoer: +26%; invoer +31,6%

Ook in 2022 bleef de waarde van de Vlaamse in- en uitvoer stijgen. Terwijl de wereld nog volop aan het herstellen was van de gevolgen van de COVID-19-pandemie, confronteerde de Russische invasie in Oekraïne de wereldeconomie en de internationale handel met een nieuwe reeks uitdagingen.

De hiernavolgende analyse probeert aan de hand van gedetailleerde handelsgegevens om het effect te onderzoeken van die twee overlappende schokken op de Vlaamse handel en de toeleveringsketens.

Tot en met februari 2022 benaderde de (wereld)handel in absolute termen het niveau van vóór de invasie, maar met een andere product- en geografische samenstelling, waardoor de spanning in het internationale handelssysteem bleef aanhouden. De inval van Rusland in Oekraïne heeft daar gigantische nieuwe uitdagingen aan toegevoegd, aangezien die heeft geleid tot radicale onderbrekingen in de handelsbetrekkingen tussen Rusland, Oekraïne en tal van geïndustrialiseerde economieën, ook onderling.

Met als gevolg: aanzienlijke impact op de prijzen van essentiële grondstoffen in de energie-, metalen- en landbouwsfeer, blijvende haperingen in internationale toeleveringsketens, ongezien hoog oplopende inflatiecijfers en de openlijke vrees voor een langdurige internationale recessie.

Desondanks ging de waarde van zowel de Vlaamse uitvoer (+26,0%) als die van de invoer (+31,6%) aanzienlijk vooruit. Uiteraard speelden de uitvoer van vaccins en de historische prijsspieken van energieproducten – vooral aardgas en aardolie – daarbij een wezenlijke rol, maar ook al laten we die producten volledig weg uit de cijferanalyse, dan nog zou de Vlaamse totaaluitlever met 18,8% zijn toegenomen en boekten alle brede exportsectoren - net als in 2021 - positieve resultaten.

In de loop van 2022 begon het er al gauw naar uit te zien dat de (waarde van de) **Vlaamse jaaruitvoer** een nieuw recordpeil zou halen. Het jaartotaal klokte uiteindelijk af op **479,7 miljard euro**¹ na een jaar-op-jaartoe name van afgerond 26% tegenover 2021 (380,6 miljard euro).

Ook in de slotmaand van 2022 liet de Vlaamse wereldwijde maandexport nog een positief cijfer optekenen, al lag die stijging met 'amper' 5,7% een heel stuk lager dan de groei in alle voorgaande maanden. Samen met de export in oktober en november kwam de laatstekwartaalexport (Q4) van 2022 (Q4) daarmee uit op 122,8 miljard euro, een toename van alweer "maar" 15,8% tegenover het gelijknamige kwartaal (Q4) in 2021.

Dat alles wijst op een duidelijke groeivertraging van de uitvoerwaarden naar het einde van het jaar toe.

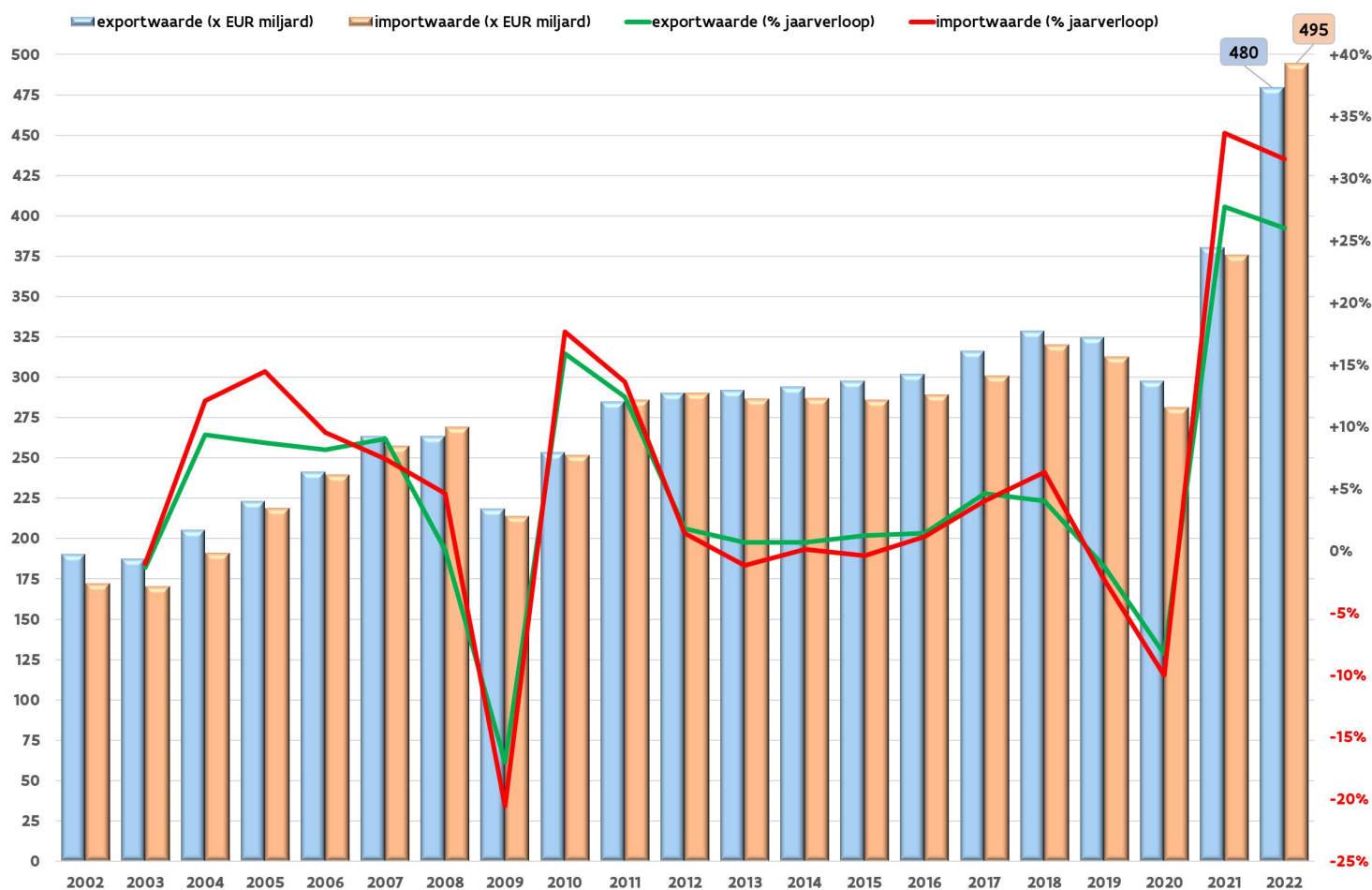
Chemie, kunststoffen en de diamantsector vertonen zelfs een daling, vervoermaterieel en minerale producten daarentegen blijven de drijvende krachten ondanks de recente prijsdalingen in de energiesector.

Aan de invoerszijde van de goederenbalans noteerde de Vlaamse import **494,8 miljard euro, 31,6% hoger** dan de 376,1 miljard euro jaarinvoer in 2021 en meteen ook een nieuw hoogterecord voor de import.

¹ De aangehaalde cijfers over de buitenlandse handel zijn er volgens het *communautaire concept (CC)*. Die methode neemt ook de waarde van heruitgevoerde fabriekaten – met minder toegevoegde waarde in Vlaanderen - op in de globale exportcijfers. Het *nationale concept (NC)* rekent enkel de uitvoer erbij van exportgoed afkomstig uit de Vlaamse industrie met een hogere regionale toegevoegde waarde. In 2022 zag het verloop van de gecumuleerde **Vlaamse NC**-cijfers dan ook iets anders uit dan die naar het communautaire concept: **export NC: +30,6%** tegenover =26,0% bij export CC; **import NC: +37,2%** (tegenover +31,6% bij import CC).

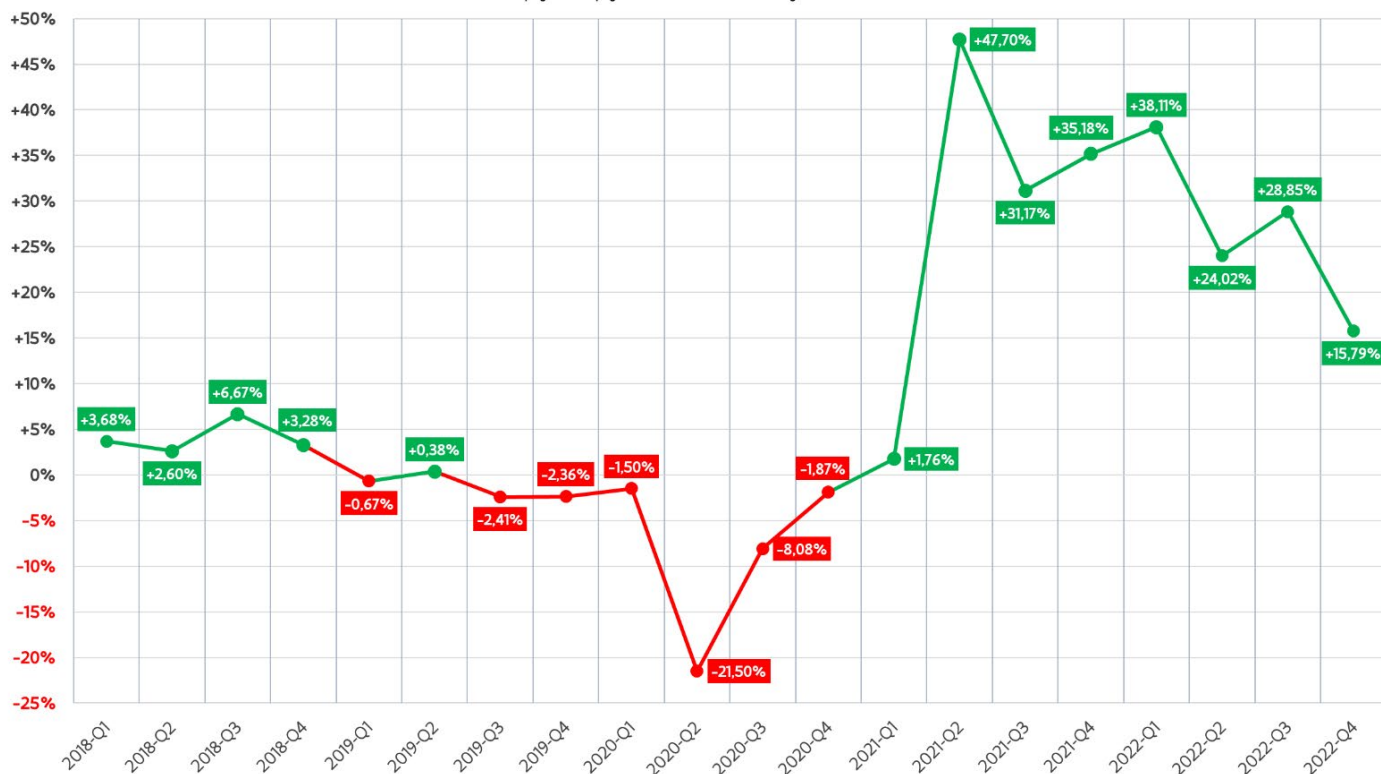
Vlaamse uitvoer en invoer 2002 - 2022

x EUR miljard (rechteras) en % verloop jaar op jaar

Kwartaalverloop Vlaamse export 2018/Q1 - 2022/Q4

(% verloop jaar-op-jaar zelfde kwartaal jaar - 1)

Een blik op de **Belgische** cijfers nog: in 2022 beliepen de nationale uit- en invoer resp. 604,4 en 592,5 miljard euro. Jaar-op-jaar steeg de Belgische uitvoer met 30,1%, terwijl de invoer 32,7% aansterkte t.o.v. 2021. Vlaanderen stond in voor 79,4% van de totale Belgische jaaruitvoer en voor 83,5% van de totale Belgische jaarinvoer.

Hoe onze EU-concurrenten exportgewijs presteerden in 2022

In 2022 bleef ook elders in de EU de export behoorlijk vooruitgaan (+20,87% gemiddeld over alle EU-exporteurs heen). Met een jaarstijging van 26% dat jaar, hoeft de Vlaamse export niet eens onder te doen voor die van de meeste eerstelijnsconcurrenten. Zo lag in 2022 onze regio qua exportverloop vóór op tal van andere EU-exporteurs en niet de minste: Duitsland (+13,7%), Italië (19,9%), Frankrijk (+18,6%), Spanje (+23,7%), Polen (+19%), Tsjechië (+19,8%), Oostenrijk (+17,2%) en Zweden (+17,2%).

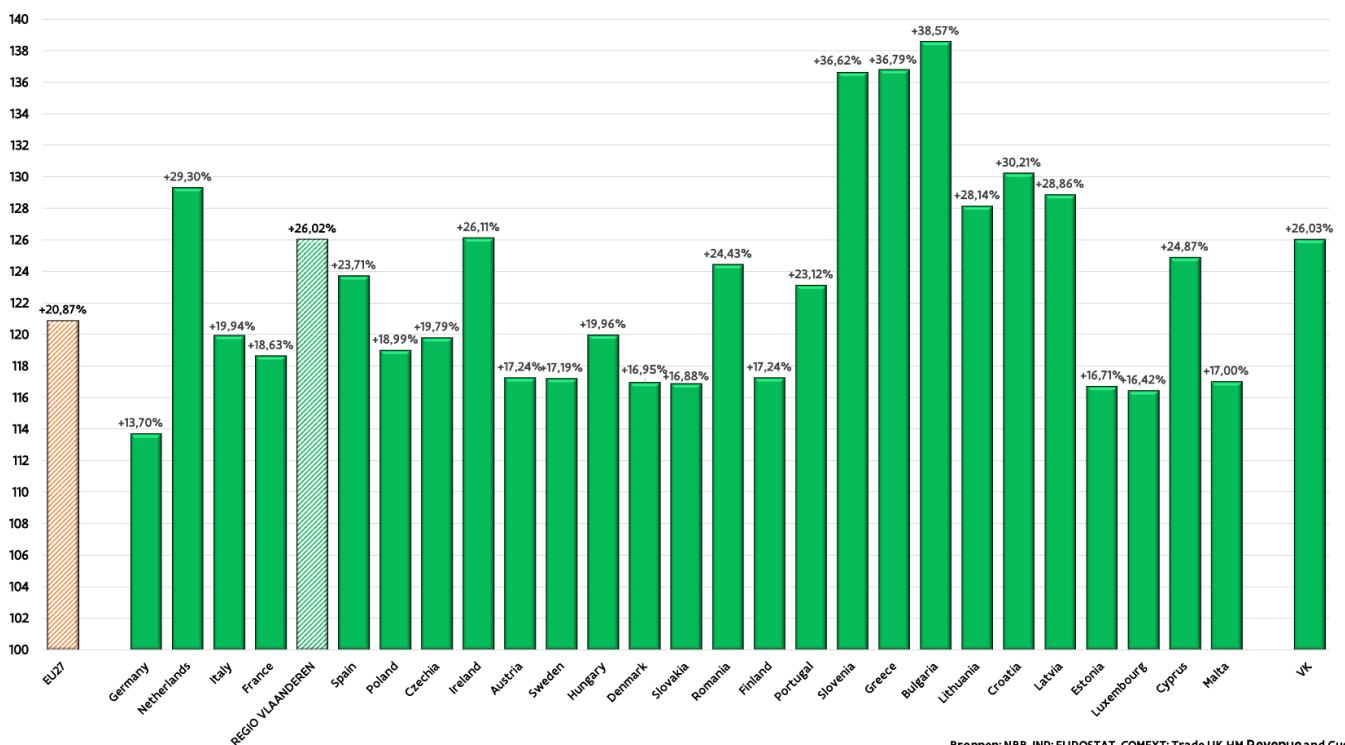
Enkel de Nederlandse jaarexport (+29,3%) scoorde hoger en ook de Ierse (+26,1%) deed het in 2022 nipt beter dan die van Vlaanderen.

Ook de stijging van de Vlaamse jaarinvoer (+31,6%) lag in de lijn van het totale EU-invoergemiddelde in 2022 (+28,9%).

Toch moet er steeds op gewezen worden dat – net als voor Vlaanderen – de uitvoerstijgingen in de EU-27 én in de hogergenoemde buurlanden fors werden opgedreven – en derhalve enigszins scheefgetrokken – door de sterke waardetoeenames bij de uitvoer van *minerale brandstoffen en aardolieproducten*.

Exportverloop EU-27 en VK in 2022

jaar-op-jaar tegenover 2021 (= index 100)

Bronnen: NBB-INR; EUROSTAT-COMEXT; Trade UK HM Revenue and Customs

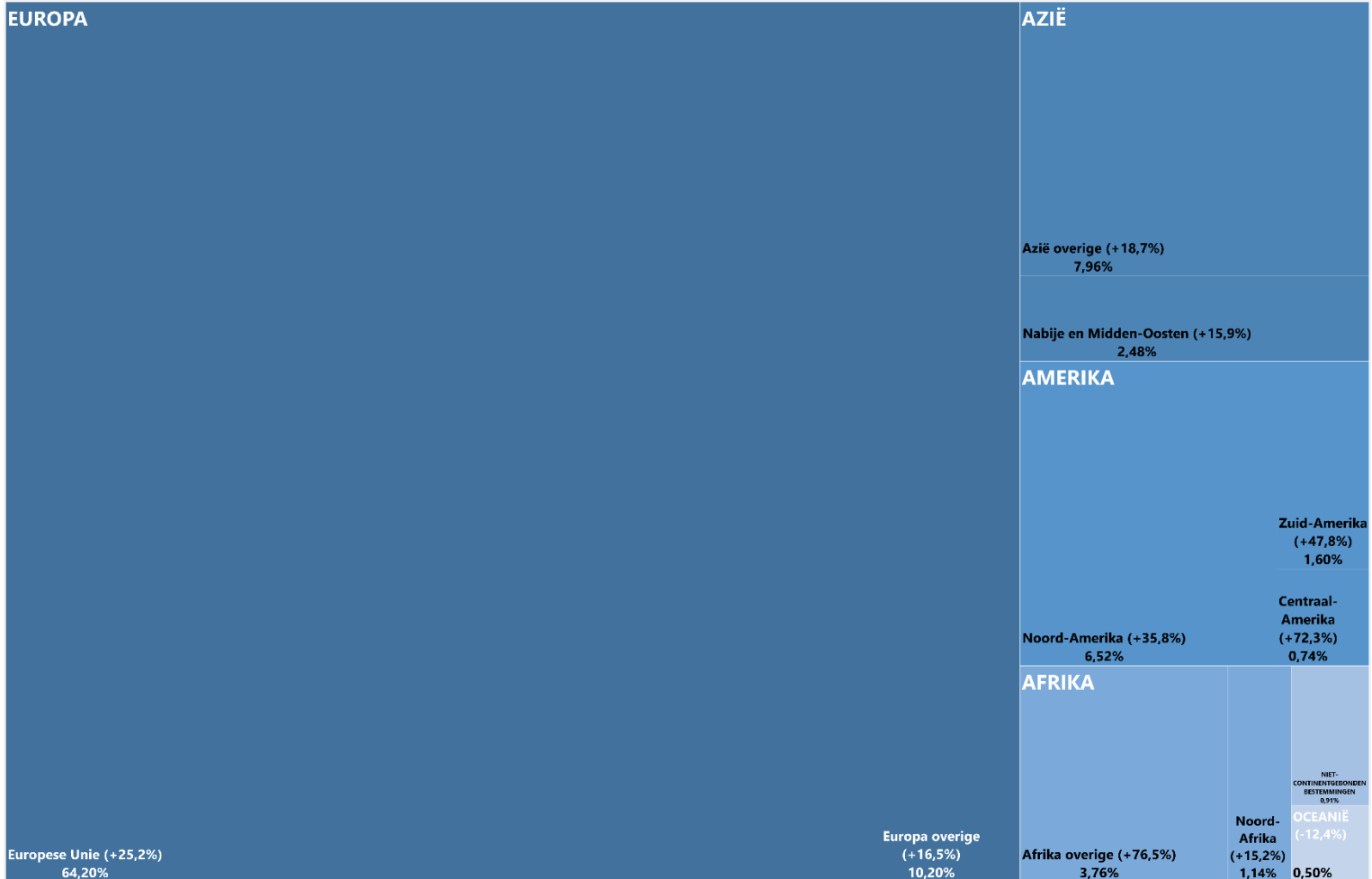
Volgens net verschenen WTO-data over de **wereldgoederenhandel** ging in 2022 de waarde van de mondiale goederenexport – in dollar ! – **11,46% hoger** dan in 2021.

In euro nam de Vlaamse goederenexport 26% toe in 2022, maar door de zwakke koers van de euro t.o.v. de dollar in 2022 – 11% lager dan in 2021 – kwam de jaargroei van de Vlaamse export in dollar uit op **+12,2%**, iets beter dus dan het wereldgemiddelde in 2022.

Dat zou Vlaanderen in 2022 de zestiende plaats opleveren in de wereldranglijst van goederenexporteurs, met een aandeel van 2,03% in het wereldtotaal (na Singapore en vóór Taiwan). In 2021 stonden we 15e met 2,01% van het wereldtotaal.

In het wereldklassement van de goederen**invoer** in 2022 zouden we Vlaanderen terugvinden op de 14e plaats, ook al met een aandeel van 2,03% in de mondiale import en dat na Canada en vóór Spanje.

VLAAMSE UITVOER IN 2022 NAAR (SUB)CONTINENT (EUR 479,7 MILJARD (+26,02%))

Geografisch: intra-communautair (binnen de EU-27)

Het Vlaamse exportaandeel richting **Europese Unie** beliep in 2022 exact **64,2%** (zie hoger). Dat was 0,43 procentpunten minder dan in 2021 (64,63%).

Met **25,2%** meer export naar de EU-lidstaten, lag in 2022 de exporttoename richting EU-markten dan ook wat achter op die naar niet-EU-markten (**+27,6%**) en uiteindelijk ook iets lager dan de globale gemiddelde jaarstijging van de Vlaamse export in zijn geheel (**+26%**).

Dat was ook niet uitsluitend het werk van onze écht grote EU-klienten uit de toptien, want naar nummer één, **Duitsland**, bleef de uitvoertoe name (+18%) beneden het stijgingsgemiddelde. Zelfde verhaal bij **Frankrijk** (+20,4%), **Italië** (+16,9%), **Spanje** (+24,3%), **Polen** (+17,8%) en **Zweden** (+20,3%).

Het was **Nederland** dat zich in 2022 in de kijker werkte met een forse uitvoerstijging erheen (+49,9%): onze export ging er zo'n 24,6 miljard euro vooruit, van alle exportmarkten in 2022 overigens de sterkste toename in absolute exportwaarde (zie grafiek "Exportmarkten: enkele stijgers en dalers in 2022").

Minerale producten gaven daarbij duidelijk de doorslag (+17,5 miljard euro of +143%), maar in wezen voltrok de exportstijging zich over heel de lijn (bij elk van de 22 productgroepen).

Net als in 2021, werd **Nederland** daarmee in 2022 onze tweede exportmarkt, ditmaal met 15,4%

exportaandeel –. Het ligt nu maar liefst 17,6 miljard euro voor op Frankrijk, het nummer 3 met 11,8% aandeel in het totaal. In 2021 had die "voorsprong op Frankrijk" nog maar 2,5 miljard euro bedragen.

Mede daardoor schopte Nederland het in 2022 in de Vlaamse totaalhandel (in- en uitvoerwaarde samen) tot handelspartner nummer 1 met 171,1 miljard euro aan bilaterale handel. Daarmee nam het in 2022 de leidende rol over van Duitsland (met 138,3 miljard euro).

Naar topklant **Duitsland** ging onze export dus 18% hoger. Met 12,7 miljard euro meeruitvoer viel het – na Nederland – de grootste exportstijging in absolute waarde te beurt, dank zij toenames bij *brandstoffen*

(+62,6%), *organische chemie* (+27,6%; vooral *lactamen* en *heterocyclische verbindingen*) en *ijzer/staal* (+38,1%). *Farmaceutica* leden dan weer wat verlies (-3,7%) net als *medische en precisieapparatuur* (-9,1%). In **Frankrijk** ging de exportwinst net boven de 20%, met vooral stevige groei bij *aardoliepreparaten*, *elektriciteit* en *biodiesel*.

De volgende EU-markten stonden in 2022 eveneens in de top tien met Vlaamse exportbestemmingen: **Italië** (+16,7%), **Spanje** kende een exportaanwas van 24,3% met productstijgingen over heel de lijn. Ook richting **Polen** steeg de export (+17,8%) met een veralgemeende stijging, maar het sterkst bij *brandstoffen* en *ijzer/staal*. Richting **Zweden** (+20,3%) bleken *transportmaterieel* en *chemie/farma* de grootste stijgers.

Geografisch: extra-communautair (buiten de EU-27)

De waardetoename van de extra-communautaire export (de “rest van de wereld”) lag met **+27,6%** iets boven het globale gemiddelde wereldwijd (+26%), waardoor het aandeel van de Vlaamse totaaluitvoer naar niet-EU-markten aandikte tot 35,8%, wat 0,43 procentpunten hoger was dan in 2021 (35,37%). Binnen de top 50 van de Vlaamse exportbestemmingen noteren we slechts vier dalers, telkens buiten de EU: China, Rusland, Australië en Egypte.

De **Europese markten buiten de EU** kregen, globaal gezien, 6,9 miljard euro meer Vlaamse uitvoer geleverd (+16,5%). Het **Verenigd Koninkrijk** (+17,7%) alleen al was verantwoordelijk voor een stijging met 4,2 miljard euro. **Zwitserland** (+27%) tekende voor 1,2 miljard euro meer, **Turkije** (+18,9%) voor een kleine 1 miljard euro meeruitvoer.

Louter afgaand op de cijfers valt in 2022 – twee volle jaren post-Brexit – opvallend weinig ophefmakend nieuws te sprokkelen rond de Vlaamse handel met het **Verenigd Koninkrijk**, anders dan dat die *grosso modo* inmiddels wel de juiste kant op blijkt te gaan.

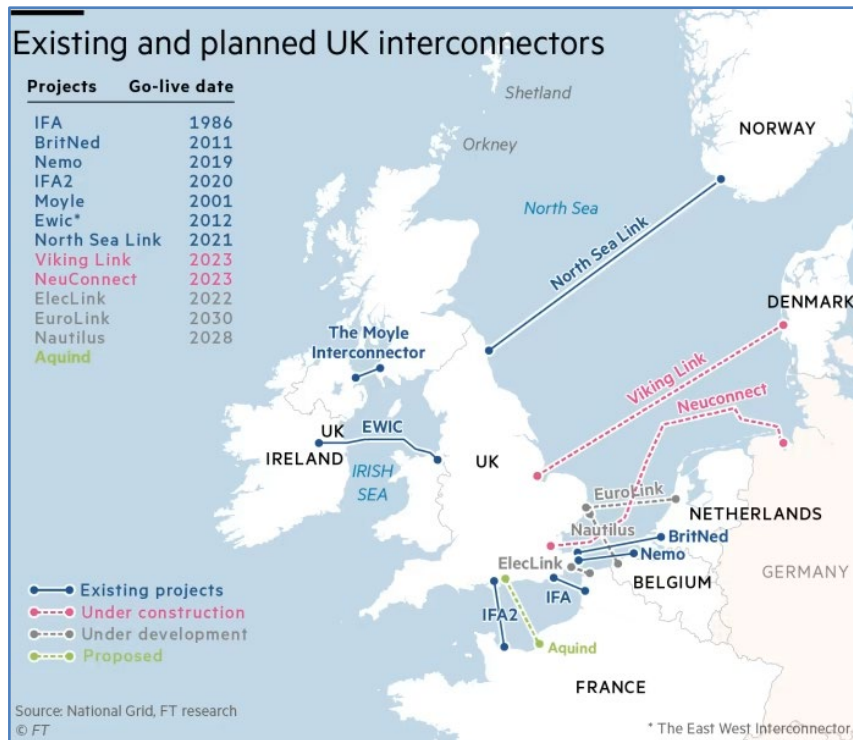
Zo is in de cijfers voor 2022 dan ook de impact (nog) niet merkbaar van het onlangs aan Britse kant voorgestelde Border Target Operating Model, dat – in 3 tijdsfasen van 31 oktober 2022 tot 31 oktober 2024 – een reeks sanitaire- en fytosanitaire invoervereisten wil gaan implementeren voor een breed gamma aan dierlijke en plantaardige producten ingevoerd uit de EU en de rest van de wereld. Certificatievereisten en controles zullen daarbij gaan gelden op basis van een risicobepaling (low-medium-high) van dierlijke en plantaardige producten, waarbij zowel de aard van het product als het oorsprongsland een rol zullen spelen. Onze exporteurs actief in de aanvoerketens naar het Verenigd Koninkrijk zullen uiteraard rekening moeten houden met deze reglementaire wijziging en er hun bedrijfsvoering aan aanpassen.

In 2022 beliep de Vlaamse export naar het Verenigd Koninkrijk een krappe 28 miljard euro (27,95 miljard euro), wat van de Britse markt meteen de vierde maakt voor Vlaanderen, goed voor 5,83% van onze totale internationale goederenafzet.

Met in 2022 een exportstijging van 17,7% bleef het exportverloop naar het VK iets beneden het globale groeigemiddelde (+26,0%) van de Vlaamse totaalexport, maar wel in de lijn van de uitvoerresultaten naar pakweg Duitsland (+18%) en Frankrijk (+20,4%).

De 4,2 miljard euro meerafzet in 2022 was het resultaat van globaal goed presterende sectoren, allemaal ongeveer, maar de ene wel al beter dan de andere.

Bij **minerale brandstoffen** bijvoorbeeld kwam er al meteen dik 1,7 miljard euro aan export bij (+65,6%). Het gros van die exportmeerwaarde kwam op het conto van *diesel-, stook- en smeerolie* (+145,8% of liefst 2 miljard euro omhoog) en van *elektrische stroom* (+9,3%; via de Nemo Link, de eerste onderzeese elektrische interconnectorkabel tussen het Verenigd Koninkrijk en België – zie illustratie verderop). Daarentegen werd in 2022 voor 376 miljoen euro minder *aardgas* richting het VK gepompt (-90,5% tegenover 2021). Globaal gezien waren “energiedragers” de tweede uitvoertak richting het VK met 16,6% inbreng in de Vlaamse totaaluitvoer erheen.

Aan de invoerzijde verliep het voor *aardgas* vanuit het VK volgens een heel ander scenario in 2022, want de invoerwaarde ervan schoot 16,8 miljard omhoog (+900% of een vertienvoudiging). Historisch hoge wereldmarktprijzen doorheen 2022 voor energie – en aardgas in het bijzonder – waren uiteraard niet vreemd aan de hausse van die aardgasimport vanuit het VK. Zo steeg in 2022 de wereldprijs voor aardgas niet minder dan 111,2% tegenover 2021, meer dan het dubbele dus, en ging die tegenover 2020 zelfs 8 maal hoger (bron: *IMF Primary Commodity Index*). In één klap werd het VK in 2022 onze eerste leverancier van *aardgas* (gasvormig en LNG samen), met 34,1% van onze aanvoer achter de naam en zelfs vóór leveranciers als Noorwegen (29,5%) en Nederland (14,8%) en Qatar (10,7%).

Farmaceutica bleven in 2022 de grootste exportbranche naar het VK, dat ondanks een fletse 5,3% jaarstijging van de farmaexport en de 29% krimp in de uitvoer van covidvaccins, waarvoor het VK ook in 2022 toch nog onze vierde markt was (zie tabel verderop). Het VK was goed voor 1,91 miljard euro afzet ervan en sloeg 6,6% van de Vlaamse totaaluitvoer van dat vaccintype in. Al goed dat de verkoop van medicijnen “tout court” het er wel behoorlijk afbrachten (+48,1% of voor ruim een half miljard euro erbij).

Op 3 gingen ook *voeding en dranken* mooi vooruit qua export over het Kanaal (+16,6%, bijna een half miljard euro meer dan in 2021). Inmiddels goed voor 11,3% van het uitvoertotaal erheen, waren bij *food & drink* deze de best gesmaakte productcategorieën: groente- en fruitbereidingen (+23,3%), koekjes & gebak (+27,6%), zuivel (+32,4%), verse groente (+25,1%), diverse voeding en ingrediënten (extracten, concentraten, sausen... +20,9%), vers fruit (+9,4%), dierlijke/plantaardige vetten en oliën (+37,1%), vlees (+16,3%), en -bereidingen (+21,8%), meelproducten (+40,3%)... een hele rist stijgers dus in de voedingsfeer, met alleen een lichte daling bij suikergoed (-1,5%), chocoladeproducten (-2%) en bij vis en schaaldieren (-17,6%)

Maar zoals gezegd, waren de sectoren die achteruitgingen – waarbij we ook nog *sierteelt* (-20,8%) kunnen aanstippen globaal gezien geen partij voor de stijgers onder de exportsectoren, wat uiteindelijk de 17,7% jaarstijging meebracht van de totale Vlaamse totaaluitvoer naar het VK.

Automotive

Het VK leek sinds jaar en dag onaantastbaar als Vlaamse uitvoerbestemming nr. 1 voor transportmaterieel. In de periode van 2012 - 2020 haalde de branche telkens met gemak een aandeel in de Vlaamse wagenuitvoer van gemiddeld 20%.

In 2021 was dat anders. De uitvoer viel voor het eerst echt steil terug met bijna 5 miljard euro (-67%) tot nog maar 2,4 miljard euro en het VK werd voor wagens ineens tot de vijfde uitvoerbestemming teruggeslagen.

In een vroegere analyse kon u al lezen dat een deel van de verklaring voor die verpieterende automobieluitvoer naar het VK, behalve aan de mondiale krapte aan automotieve componenten als halfgeleiders en sensoren, ook aan de verlegging – post-brexiteer – van de stromen vanuit niet-EU-landen waar autoassemblers hun wagens niet langer via autohub Zeebrugge naar het VK verschepen, maar rechtstreeks in de Britse havens laten aanlopen. Of die omleiding van de autotrafieken (weg van Zeebrugge) zich ook in 2022 heeft herhaald, valt moeilijk hard te maken op basis van de importcijfers van het Britse HM Revenue & Customs. Het enige concrete aanknopingspunt daaromtrent is dat de (waarde van de) Britse import van personenwagens in 2022 globaal 45,6% is toegenomen; die van buiten de EU nam wel 57,4% toe, tegenover “maar” 42,2% vanuit de EU. Treffend daarbij was wel dat in 2022 de Britse auto-import uit China meer dan verdubbelde (+116%), waardoor het zich intussen heeft opgewerkt tot de tweede leverancier van personenwagens aan Groot-Brittannië (na Duitsland).

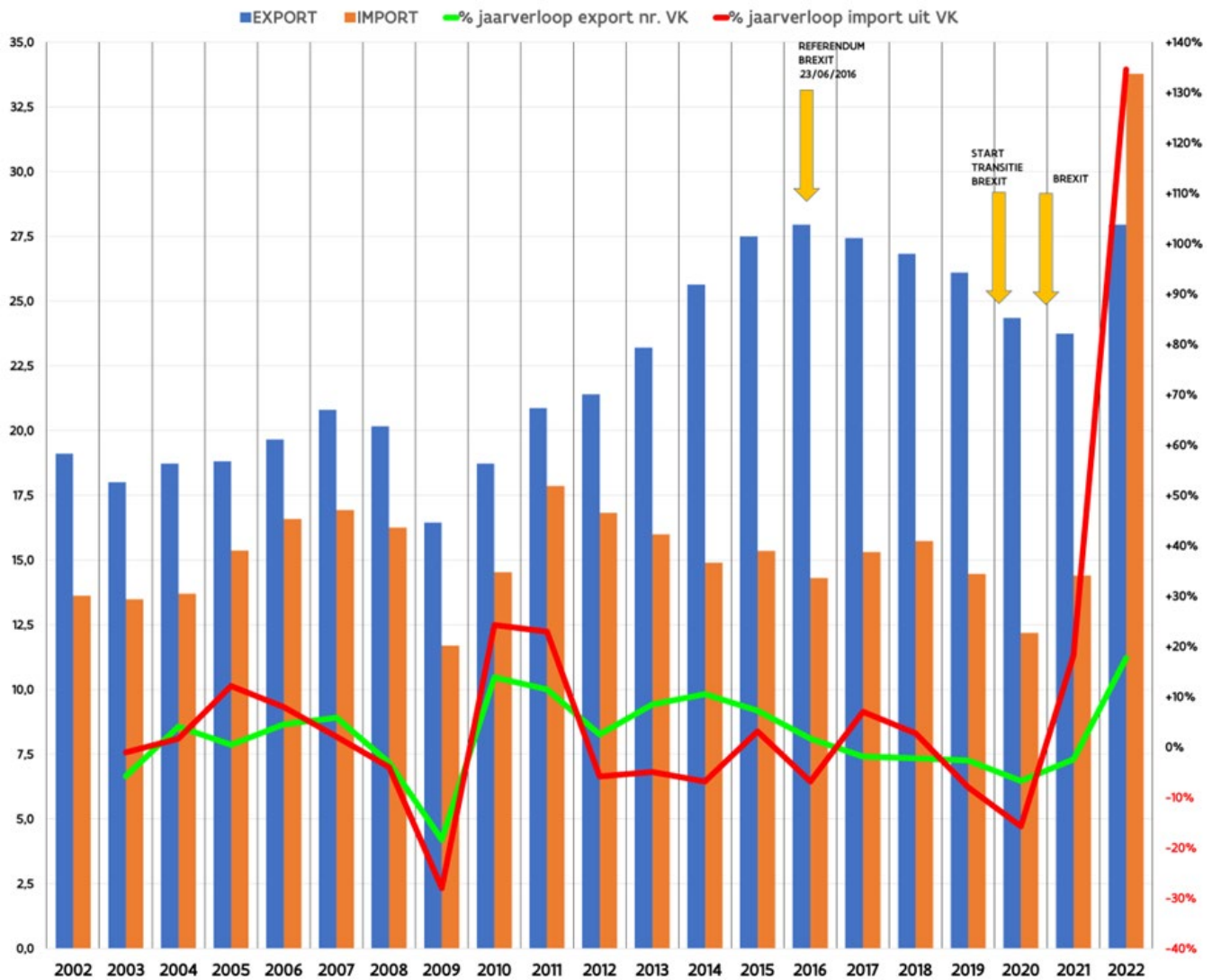
In 2022 bleef een dergelijke expordreun als die in 2021 achterwege; meer zelfs, de auto-uitvoer nam een kleine 300 miljoen euro toe tot alweer 2,7 miljard euro (+12,44%). Toch bleef Groot-Brittannië in 2022 nog altijd maar de vijfde markt voor wagens, goed voor 6,19% van de Vlaamse totaaluitvoer aan wagens wereldwijd. Binnen ons sectorale exportpakket richting het VK vertegenwoordigde de *automobielbranche* 9,5% van het totaal. Opvallend feit nog: in 2022 werd 156 miljoen euro, meer dan de helft (53%) van de totale toegenomen exportwaarde richting het VK (+294 miljoen euro) gegenereerd door “transitiewagentypes” (volelektrische en hybride voertuigen).

Zetten voorts ook nog fraaie exportcijfers neer, sectoren als machines & mechanica (+15,7%), elektr(on)ische apparatuur en componenten (+16,2%) en kunststoffen (+8,53%) en ook edelgesteente en -metalen, die uitkwam op +2,96% meer exportwaarde, door toedoen van diamant(+21,3%), want van platina liep de uitvoer naar het VK in 2022 licht achteruit.

Sectoraal gezien, kwamen de enige rode cijfers bij de export richting het VK van *textiel* (-14,1%). Zo kreeg de uitvoer van eersterangsproduct “*tapijten*” in 2022 een tik van 7,43% en ging er bij *kleding* zelfs 34,6% af. Bij *textielstoffen*, *technische en synthetische weefsels* ging de afzet dan weer wel 13% hoger. **Tegenover 2019** – een onbetwist prepandemie- én tegelijk ook prebrexitjaar – lag in 2022 de **Vlaamse export naar het VK 7,05% hoger**. In de moeilijke jaren 2020 en 2021 was dat nog niet het geval geweest en bleef de uitvoer resp. nog 6,73% (2020) en 9,04% (2021) achter bij dat 2019-cijfer.

Vlaamse export naar het Verenigd Koninkrijk (2002 - 2022)

waarde in EUR miljard (linkeras) en % jaarverloop (rechteras)

Ook de **invoer** uit het VK evenaarde in 2020 (-15,8%) en 2021 (-0,5%) de importcijfers van 2019 nog altijd niet, maar in 2022 kwam daar wel degelijk verandering in: door de torenhoge aardgasinvoer (én -prijs) – zie hoger – lag onze import uit het VK ineens 133% hoger dan in 2021.

In dat verband kunnen we ook nog meegeven dat in 2022 het VK 47% van al zijn importgoed bij EU-leveranciers heeft aangekocht, terwijl het meer dan de helft ervan (53%) bij niet-EU-exporteurs betrok.

Aan de Britse uitvoerzijde loopt de tweedeling EU/non-EU nagenoeg gelijk met die bij de invoer: 45,8% van de Britse jaaruitvoer had de EU als bestemming, 54,2% markten buiten de EU.

Van alle EU-leveranciers aan het VK was Vlaanderen in 2022 het nummer 4 na Duitsland, Nederland en Frankrijk. Over de periode 2018 - 2022 heeft de Vlaamse export naar het VK globaal bekeken trouwens beter gepresteerd dan (+4,19%) dan het gemiddelde van alle EU-leverancierslanden in diezelfde periode én met name onze eerstelijnsconcurrenten: Duitsland (-11,05%), Nederland (-10,26%) en Frankrijk (-6,94%).

Van alle markten in de EU was Vlaanderen zelfs de tweede EU-klant (na Nederland en vóór Duitsland). Hoger las u al dat dit zonder meer te wijten was aan de ongemeen sterke stijging van onze aardgasimport uit het VK via de bidirectionele Interconnector-pijpleiding, die doorheen 2022 echter zowat uitsluitend werd gebruikt voor gaststromen vanuit het VK (nadat het eerst zijn aardgasvoorraden tot capaciteit had aangevuld).

Situatie in Rusland en Oekraïne

Nu de Vlaamse cijfers beschikbaar zijn voor het hele jaar 2022, kunnen we niet anders dan vaststellen dat de Vlaamse uitvoer naar beide landen zeer sterk is teruggevallen: richting **Oekraïne** viel de uitvoer met ruim een derde terug (-35% tegenover 2021 met dalingen over heel de lijn, maar vooral bij *(landbouw)machines, -materieel* en *tractoren*, sinds jaar en dag onze belangrijkste exportleveringen aan Oekraïne.

In beide takken leed onze export al meteen in Q1-2022 en daarna kwartaal na kwartaal zware verliezen: de jaarafzet van *landbouwmachines* strandde uiteindelijk ruim de helft lager dan in 2021 (-53%), die van *tractoren* meer dan een kwart lager (-27%) en ook *onderdelen voor landbouwtuig* waren aan het jaareinde al meer dan een derde (-34%) aan uitvoer kwijtgeraakt.

In **Rusland** zakte de afzet met 18,1% in 2022. Al sedert eind 2014 (eerste *Krimsancties*) loopt het moeilijk voor de Vlaamse uitvoer naar betrokken land. In 2022 was de terugloop het grootst bij *kunststoffen, organische chemie, machines/apparatuur* en *elektrische toestellen*. Daarenboven waren er in 2022 ook grote leveringen van geneesmiddelen uit Vlaanderen. Zuiveren we de farmaceutische producten volledig weg uit de cijfers met Rusland, dan zakt de uitvoer niet met 18%, maar met 50%.

Gezien het beperkte aandeel in de Vlaamse totaaluitvoer van zowel **Rusland** (25^e klant met 0,67% aandeel in de Vlaamse totaaluitvoer) als **Oekraïne** (70^e klant met 0,09% aandeel in de Vlaamse totaaluitvoer), is er voorlopig geen directe ingrijpende impact op het globale exportverloop in 2022.

In 2022 werkte **Noorwegen** zich als handelspartner in de kijker (en niet enkel aan de invoerzijde). Er kwam dat jaar immers ook een zeer sterke stijging van de Vlaamse uitvoer naar **Noorwegen** (+65,1%), vooral *elektrische en hybride wagens* en *brandstoffen en anorganische chemie* lagen aan de basis van deze aanzienlijke stijging.

Naar **Zwitserland** (+30,0% of 1,2 miljard euro meeruitvoer) zaten de volgende productklassen in 2022 bij de sterkste groeiers: *edelstenen/diamant* (+85,5%), *farma* (+20,1%) en *organische chemie* (+51,8%). In 2022 kende de export naar **Turkije** een stijging over de ganse lijn (+16,2%).

De uitvoer naar **Amerika** (+40,4%) liet fikse groeipercentages noteren. Verder inzoomend, bleek dat **Noord-Amerika** de 'kleinste' stijging kende (+35,8%), wat ons uiteraard bij de **Verenigde Staten** brengt, waar onze jaaruitvoer exact samenviel met die voor het hele continent (+40,4%) of welgeteld 7,9 miljard euro meer dan in 2021. Stijgingen waren algemeen maar het hoogst bij de *farmaceutische producten* (zowel geneesmiddelen als (covid)vaccins).

Iets 'minder' verging het onze exporthandel met **Canada** in 2022, hoewel een uitvoerstijging met 9,5% in gewone tijden uiteraard heel goed zou zijn. Er was vooral minder uitvoer van *farma* en *organische chemische producten*.

In **Zuid-Amerika** ging onze export in 2022 nog een stuk harder (+47,9%) en dat was niet enkel – maar voor een groot deel – de verdienste van de exportprestaties in regiogigant **Brazilië**, die in 2022 ronduit uitmuntend waren (+53,5%). Dat kwam neer op een jaartoeename van 1,55 miljard euro met dank aan *covidvaccins* en *benzine*.

Ook in **Argentinië** (+56,8%) gooide de Vlaamse export hoge ogen, met op kop *farma* en *brandstoffen*. Ook de afzet in **Chili** ging mooi hoger (+31,6% met bovengemiddelde stijgingen bij o.a. *farma* en *papier/karton*). Samen tekende het drietal voor ruim 78% van de Vlaamse uitvoer naar Zuid-Amerika.

Onze exportmarkten in **Centraal-Amerika** (+72,3%) lieten het grootste stijgingspercentage op het Amerikaanse continent optekenen. Richting kernmarkt **Mexico** – goed voor 66% van het regionale exporttotaal – steeg onze afzet met 62,9%. De stijging was er algemeen, maar vooral de exportgroei van *lithium-ionbatterijen* sprong in het oog.

Tussendoor nam de exportafzet in **Oceanië** af (-12,4%). Zowel bij **Australië** (-10,5%) als bij **Nieuw-Zeeland** (-28,2%) ligt de minderuitvoer van covidvaccins aan de basis.

Tijdens 2022 kon de Vlaamse export ook betere exportresultaten voorleggen op het **Aziatische continent**, maar wel “maar” 18,% hoger dan in 2021.

In **China**, onze 12e exportmarkt, noteerden we een uitzonderlijke exportdaling, in absolute waarde de op 2 na sterkste wereldwijd (na Rusland en Egypte – zie grafiek verderop). Onze export ging er 4,9% achteruit. Toch ging onze export in heel wat sectoren naar China wél omhoog, maar de 354 miljoen euro uitvoerdaling naar China in 2022 was vooral een zaak van minder *hout, vrachtwagens, zink en diamant*.

COVID-19 had een duidelijk effect op China's economische prestaties in 2022. De economische activiteit vertraagde er in het vierde kwartaal door diverse ernstige COVID-19-uitbraken in Beijing en andere dichtbevolkte steden. Er kwamen nieuwe fabriekssluitingen die duurden totdat in november-december de stringente lockdowns werden versoepeld en er te langens leste een volledige heropening kwam. Eind 2022 bleef het consumenten- en bedrijfssentiment echter gematigd. Door de vertraging van de Chinese economie zijn de groei van de wereldhandel en de internationale grondstoffenprijzen gedaald, vooral tijdens de tweede jaarhelft.

Bij de overige **Aziatische markten** (+18,7%) waren er bijna enkel stijgers, zoals naar **India** (+13,3%), onze 14^e klant, waar de minste beweging bij *diamant* (+7,5%) de hele export kan “maken of breken”. *Diamant* was in zijn eentje alweer goed voor net geen 71% van de Vlaamse totaalexport naar het Indische subcontinent. De exportstijgingen voor *machines en elektrische apparatuur* (+50,8%), *onedele metalen* (+46,6%) en *kunststoffen* (+27,1%) konden het globale groeicijfer dan ook niet extra opkrikken. Positieve cijfers waren er voorts ook in **Japan** (+38,0% of 2,7 miljard euro extra, een stijging bijna volledig voor rekening van covidvaccins).

Maar behalve naar Japan waren er ook nog mooie exportcijfers richting **Zuid-Korea** (+15,7%), **Vietnam** (+201,2%; enorme uitvoerstijging van *geneesmiddelen*), **Singapore** (+42,8%; meer *diamant* en *olieproducten*) en **Taiwan** (+60,0%; *geneesmiddelen* en *elektrische wagens*).

Tegenvallende exportcijfers waren er in 2022 in **Hongkong** (+2,2%; verschillende sectoren hadden het er wat moeilijker), **Maleisië** (-18,0%, terugval uitvoer covidvaccins) en **Indonesië** (-1,8%; terugval uitvoer covidvaccins).

Ook in het **Midden-Oosten** (+15,9%) ging onze export vooruit, zij het dan iets beneden de gemiddelde Vlaamse exportgroei (+26%): gangmakers in de regio waren vooral onze 19^e klant, de **Verenigde Arabische Emiraten** (+22,7%), **Saoedi-Arabië** (+26,1%) en in mindere mate **Israël** (+4,6%).

In 2022 steeg onze export van alle continenten nog het sterkst in **Afrika** (+57,0%). Het zwaartepunt van die hausse lag niet in **Noord-Afrika** (+15,2%), daar lag de gemiddelde uitvoergroei iets lager dan het gemiddelde groeiverloop. De afzet in **Libië** verdubbelde bijna (+94,8%; allemaal op het conto van *brandstoffen*). Ook richting **Marokko** (+32,2%), **Algerije** (+17,6%) en **Tunesië** (+33,9%) was groei zichtbaar. **Egypte** (-23,8%) haalde echter de groeicijfers naar beneden (minderuitvoer van bijna 500 miljoen euro, het merendeel bij *lichte aardolieproducten*).

In **Sub-Sahara-Afrika (SSA)** ging het dan weer behoorlijk hard, met een stijgingspercentage van 76,5%. **Nigeria** spande alweer de kroon met bijna 172% meeruitvoer ernaartoe en en werd op slag onze de 11^e uitvoerbestemming in 2022. Qua exportgroei in absolute waarde haalt het land daarmee een plaats binnen de top vijf met de sterkste stijgers (meer bepaald op 5). Al ging onze uitvoer vooruit voor vele producten, toch waren het (alweer) *brandstoffen* die de stijging aanjoeg (+195,5% of 4,4 miljard euro meeruitvoer ervan). Niettemin werden er ook een pak meer *farmaceutische producten (lees: covidvaccins)* (+376% of +373 miljoen euro) verkocht dan in 2021.

Naar **Zuid-Afrika** (+16,5%) lag de exportstijging wat minder hoog in 2022. Sterke sectorale stijgingen (o.a. *brandstoffen, chemie, ijzer/staal en machines*) overstegen de dalingen (bij o.a. *farma* en edelstenen/*diamant*) waardoor het totaalcijfer positief bleef.

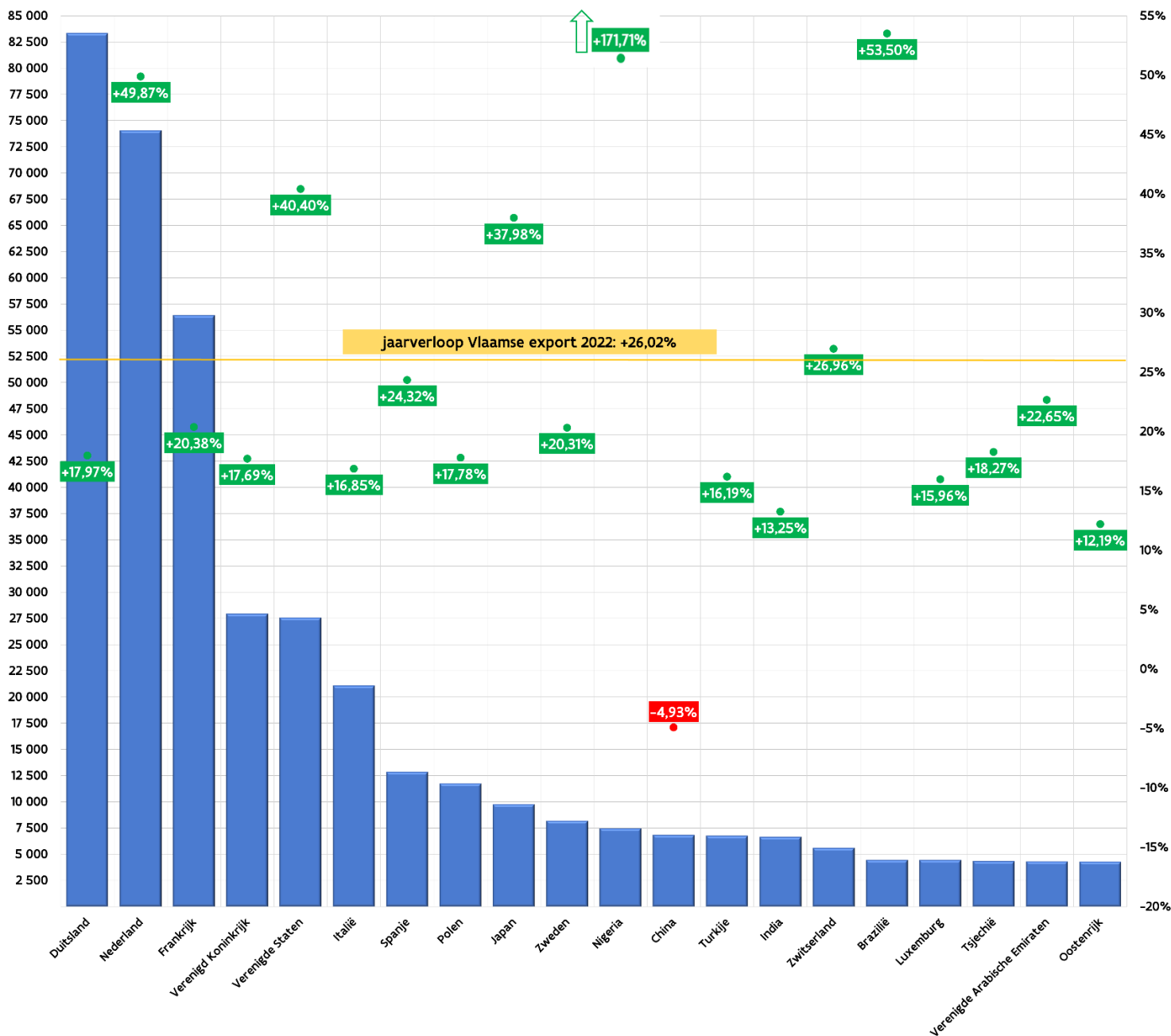
Lopen we de SSA-klantenlijst verder af, dan kleurden daar de cijfers egaal groen, met 259% toename naar **Togo** (aardolieproducten/minerale brandstoffen overwegend), +30% naar **Senegal**, met 41% meer *brandstoffen*, naar **DR Congo** (+58,3%, met vooral een toegenomen *farma*-afzet, meer nog dan *brandstoffen*), bijna een verdubbeling van de export naar **Ivoorkust** (+91,7%, eveneens meerexport *brandstoffen*) en zelf ruim 1/3 richting **Ghana** (+53,6%, ook al *brandstoffen*).

Maar liefst 83% van de globale uitvoerstijging naar het hele SSA-subcontinent nogal altijd vrij eenzijdig kan worden teruggevoerd op de meeruitvoer van *minerale brandstoffen* in 2022. Dat aandeel ligt heel wat hoger dan de inbreng van *fuels* in de exporttoename naar de rest van de wereld (37%). In de net opgesomde markten was dat doorgaans ook zo, al is ons exportpalet in sommige van die landen – Ghana, Ivoorkust en DR Congo – iets diverser dan in andere (Togo, Senegal).

Als continent zit **Afrika** op dit moment aan 4,9% inbreng in de Vlaamse totaaluitvoer, net niet evenveel dan de Vlaamse export naar pakweg Spanje (7^e klant) en Polen (8^e klant) samen.

Top 20 Vlaamse exportmarkten 2022

x EUR miljoen (linkeras) en % verloop jaar-op-jaar tegenover 2021 - (rechteras) - BRON: NBB

Exportmarkten: enkele stijgers & dalers in 2022

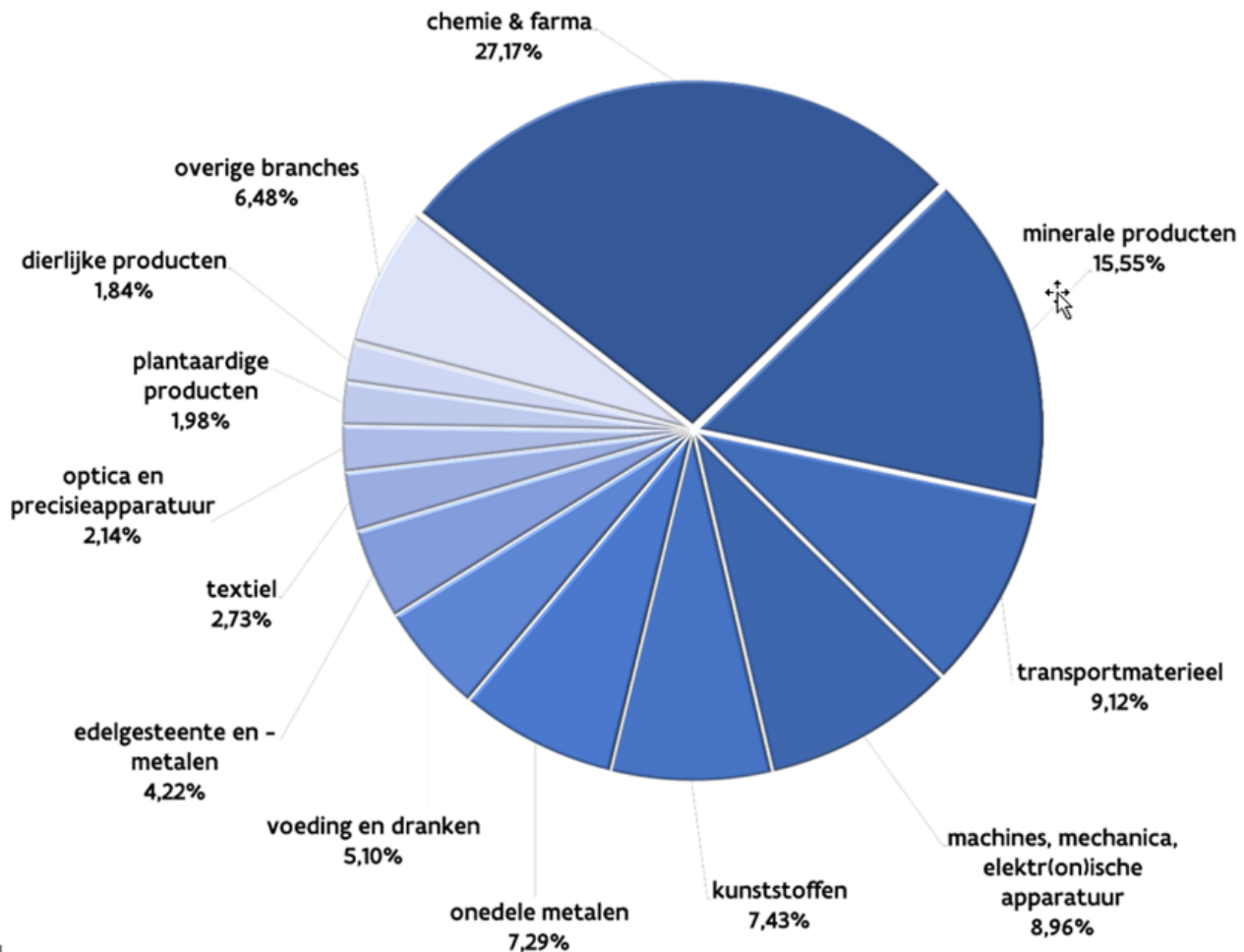
PARTNER (+rang)	JAARVERLOOP %	JAARVERLOOP (EUR mln)
(0) WERELD	+26,02%	+99.057
(2) Nederland	+49,87%	+24.639
(1) Duitsland	+17,97%	+12.695
(3) Frankrijk	+20,38%	+9.549
(5) Verenigde Staten	+40,40%	+7.935
(11) Nigeria	+171,71%	+4.724
(4) Verenigd Koninkrijk	+17,69%	+4.201
(6) Italië	+16,85%	+3.042
(9) Japan	+37,98%	+2.689
(7) Spanje	+24,32%	+2.513
(8) Polen	+17,78%	+1.775
(16) Brazilië	+53,50%	+1.550
(34) Vietnam	+201,21%	+1.520
(10) Zweden	+20,31%	+1.382
(24) Noorwegen	+65,10%	+1.350
(15) Zwitserland	+26,96%	+1.188
(13) Turkije	+16,19%	+943
(33) Mexico	+62,91%	+907
(19) Verenigde Arabische Emiraten	+22,65%	+799
(14) India	+13,25%	+778
(28) Portugal	+31,43%	+700
(118) Wit-Rusland	-41,51%	-62
(82) Angola	-21,85%	-83
(124) Sri Lanka	-57,33%	-88
(83) Nieuw-Zeeland	-28,15%	-109
(162) Laos	-89,86%	-139
(55) Maleisië	-17,96%	-161
(63) Pakistan	-29,43%	-218
(70) Oekraïne	-35,01%	-225
(36) Australië	-10,54%	-241
(86) Botswana	-50,26%	-242
(66) Filipijnen	-42,24%	-345
(12) China	-4,93%	-354
(39) Egypte	-23,84%	-484
(25) Rusland	-18,12%	-715

Sectoren en producten

Welke exportbranches hebben in 2022 uiteindelijk de +26% op het bord helpen te brengen ?

Vlaamse sectorale* uitvoer 2022

(% aandeel in uitvoertotaal 2022 = EUR 479,7 miljard) * douanecodenniveau GNO

In 2022 is de wereldwijde Vlaamse totaaluitvoer uitgekomen op 479,7 miljard euro. Dat was 99 miljard euro hoger of een volle 26% hoger dan in 2021, wat impliceert dat de exportsectoren met een stijging die met een daling hebben overvleugeld.

Globaal bekeken, lieten in 2022 elk van de 22 “brede” sectoren binnen de Vlaamse uitvoerportfolio – op het douanecodenniveau GNO, het minst gedetailleerde en meest omvattende – een jaarstijging optekenen, al lieten bepaalde deeltakken binnen die branches hier en daar uiteraard wel al eens enige daling zien, maar lang niet bijzonder.

Dat maakt dat we ronduit kunnen stellen dat in 2022 echt wel zowat alle (sub)sectoren hun export(waarde) hebben zien vooruitgaan tegenover 2021. Verderop in de grafiek “*Exportsectoren 2022: stijgers/dalers*” is inderdaad opvallend weinig rood te bespeuren: mincijfers waren er enkel voor zeer beperkt groepje sectoren – samen goed voor amper 1,1% van de Vlaamse totaaluitvoer – die samen hooguit 639 miljoen euro aan exportverlies boekten, tegenover de bijna 100 miljard euro meeruitvoer (+99,7 miljard euro) in al de overige sectoren dat jaar.

Speelden overduidelijk een dominante rol in de hoge vlucht van onze uitvoer in 2022: als meest prominente stijger kunnen we niet om **minerale producten** heen, waarvan de uitvoerwaarde in 2022 zowat verdubbelde (+97,3%) tot 74,6 miljard euro, het gros ervan voor rekening van **minerale brandstoffen & aardolieproducten** (+101% tot 48 miljard euro). Minerale producten was 74,6 miljard euro aan export waard en werd daarmee de tweede exportpost, verantwoordelijk voor 15,55% van de totale Vlaamse jaarexport.

Qua uitvoerstijging was **aardgas** hier overduidelijk dé slokop die in zijn eentje goed was voor 16,8 miljard euro (her)uitvoer, liefst 12,3 miljard euro méér dan in 2021. Net als in de logistiek is België een doorvoerland voor aardgas naar de rest van Europa. Bij de uitvoer ervan vanuit Vlaanderen gaat het daarbij uiteraard integraal om transit van importgas (via pijpleiding) uit Noorwegen, het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Luxemburg, Nederland en Duitsland of – in vloeibare vorm – aan boord van LNG-tankschepen uit vooral Qatar, Rusland en de Verenigde Staten.

De in- en uitvoerstijgingen van **aardgas** – uitgedrukt in waarde – tekenden zich al langere tijd af – sinds begin 2021 eigenlijk al, maar doorheen 2022 “ontplofte” de aardgasprijs pas echt toen Rusland Oekraïne binnenviel.

Ook al ging de wereldaardgasprijs vanaf augustus en heel het 4e kwartaal van 2022 danig afkoelen – naarmate de voorraden tot volle capaciteit waren aangevuld, het Europese gasverbruik daalde en meteen ook de vraag terugliep – toch tekende het prijzeffect bij aardgas over heel 2022 nog altijd voor 75 à 80% van de totale waardestijging van de aardgashandel (tegenover amper 25 à 20% die aan gestegen volumes konden worden toegeschreven).

Duosector **chemie en farma** bleef ook in 2022 met afstand de Vlaamse uitvoerportfolio aanvoeren met 27,2% aandeel in de totaalexport. De internationale afzet dikte ook 24,1% aan tot 130,3 miljard euro, vlot 25,3 miljard euro meer dan in 2021 en van alle sectoren meteen de op één na hoogste exportaanwas (na **minerale brandstoffen & aardolieproducten**).

Bij de tak **chemie** – 46% van het sectorduo **chemie en farma** en 12,5% van de Vlaamse totaaluitvoer – werd globaal 13,6 miljard euro exportwinst geboekt, vooral bij de subtakken **organische chemie** (+4,75 miljard euro of +20,5%), **diverse chemicaliën** (+38,13%; +3,7 miljard euro) en **anorganische chemie** (+77,3%; +2,1 miljard euro).

Met 11,6 miljard euro uitvoertoename (+19,9%) zorgden **farmaceutica** voor zowat de helft (46%) van de totale exportwinst binnen **chemie en farma**. **Farma** was meteen ook goed voor 14,6% van het hele Vlaamse exportpakket in 2022.

2021 was voor de wereldwijde Vlaamse (farma-)export ontegensprekelijk het “jaar van het covidvaccin”. Goed voor een totale jaaruitvoer van 26,1 miljard euro waren de vaccins dan ook dé aanjagers van de globale exportgroei in **2021**. Ze droegen toen bijna 1/3 bij van de 82,7 miljard euro meeruitvoer dat jaar.

Ook in **2022** exporteerde Vlaanderen wereldwijd nog altijd voor een immens bedrag aan **covidvaccins** (28,9 miljard euro), nog 10,8% meer dan in 2021 (26,1 miljard euro). Daarmee hielden covidvaccins ook in 2022 stand als exportproduct nummer 1, goed voor 6,03% van de Vlaamse totaaluitvoer over alle producten heen.

Doorheen 2022 – maar vooral vanaf april 2022 – ging hun rol als katalysator van én de chemie- en farma-export én de hele Vlaamse totaaluitvoer toch enigszins verwateren (*zie diagram verderop*).

Dat hing onder meer samen met het feit dat de brede vaccinatiecampagnes die – aan de gang sinds maart 2021 – in heel wat landen stilaan aan het uitdoven waren of zelfs zo goed als afgerond.

Enkel de paar nabestellingen door een handvol “vaste klanten” en leveringen aan enkele nieuwe markten (Nigeria, Tanzania, Oeganda...) lieten de covidvaccinexport in september, oktober en november 2022 nog even opflakkeren, maar al in december ging de uitvoer ervan alweer sterk – en misschien definitief – bergaf.

Vlaamse export covidvaccins 2022

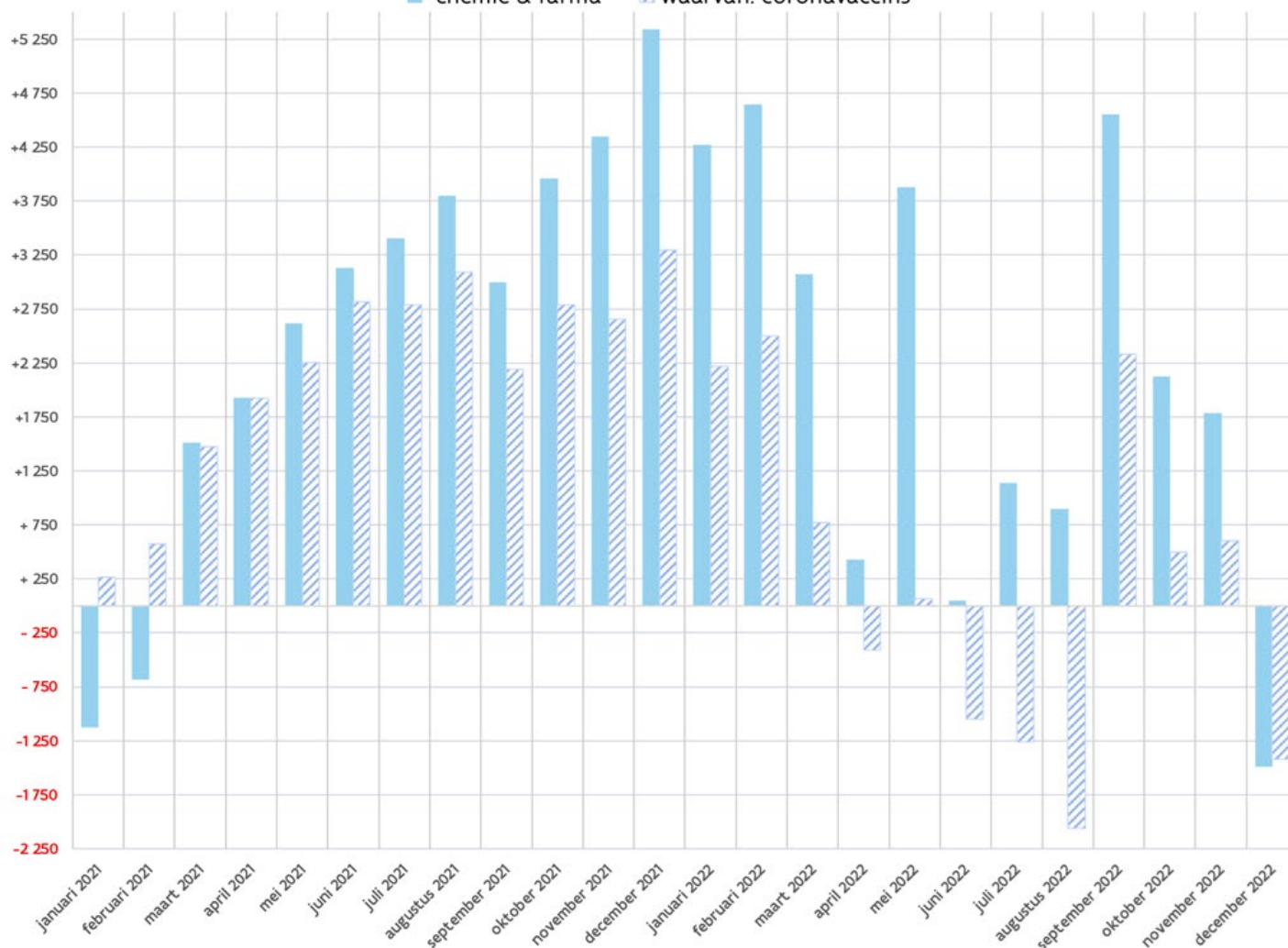
TOTAALUITVOER COVIDVACCINS	28.930.862.905	100,00%
TOP 25 EXPORTMARKTEN	26.287.933.312	90,86%
Duitsland	7.024.367.409	24,28%
Japan	6.765.687.768	23,39%
Verenigde Staten	3.029.272.224	10,47%
Verenigd Koninkrijk	1.909.670.970	6,60%
Zuid-Korea	1.037.079.675	3,58%
Brazilië	897.945.942	3,10%
Frankrijk	697.680.383	2,41%
Ierland	485.335.498	1,68%
Saoedi-Arabië	480.561.728	1,66%
Spanje	474.315.356	1,64%
Nigeria	450.776.263	1,56%
Italië	391.445.609	1,35%
Canada	301.964.695	1,04%
Zwitserland	264.659.531	0,91%
Polen	260.908.957	0,90%
Peru	247.387.650	0,86%
Tanzania	230.162.532	0,80%
Australië	199.974.374	0,69%
Ethiopië	190.380.008	0,66%
Israël	189.919.203	0,66%
Thailand	174.100.251	0,60%
Singapore	162.064.145	0,56%
Mexico	148.259.916	0,51%
Noorwegen	140.131.141	0,48%
Nederland	133.882.083	0,46%

Bron: Bron: NBB-INR • Gecreëerd met Datawrapper

Uitvoerloop "chemie & farma" en "coronavaccins"

(01/2022 - 12/2022 : jaar-op-jaarverloop in EUR miljoen)

■ chemie & farma ▨ waarvan: coronavaccins

Ook de **automobiel**branche (+17,4%) bleek een forse exportgroei en was in 2022 goed voor 43 miljard euro, een volle 6,4 miljard euro meer dan in 2021. Intussen is die tak goed voor net geen 9% van de totale Vlaamse jaarexport.

Inzoomend op specifieke wagentypes stellen we vast dat de groeiende trend naar meer elektromobiliteit zich ook laat voelen in onze exportcijfers, want die maakten in 2022 duidelijk het mooie weer in de totaalexport van de autobranche. Meer zelfs: het gros van de exportstijging binnen de hele sector was voor rekening van *e-voertuigen* en dan vooral elektrisch aangedreven *personenwagens*, waarvan de jaaruitvoer in 2022 met 39,6% omhoog ging (+2,33 miljard euro), net als die van *hybride benzines* (+17,3%) en *plug-in hybride benzines* (+38,6%), van *hybride diesels* (+0,64 miljard euro – waarde maal 26) en *plug-in hybride diesels* (+99,2%) tot zelfs wagentypes (+27%) met nog ander aandrijvingsysteem (noch via conventionele verbranding of elektrisch, maar op brandstofcellen b.v.).

Treffend bij de automobielbranche was ook dat in 2022 *wagens met een "niet-conventionele" aandrijving* al voor 65% de uitvoerstijging bij *wegtransportmaterieel* voor hun rekening hebben genomen (+4,15 van de +6,4 miljard euro). Met 15,1 miljard euro aan jaaruitvoer haalt deze subtak inmiddels ook al 35,1% van de totale automobieluitvoer vanuit Vlaanderen (6,4 miljard euro).

Nieuwe elektrische personenwagens (8,2 miljard euro) haalden in 2022 trouwens net de top 5 van de

exportproducten, met een exportaandeel van 1,71%, wat 0,17 procentpunt hoger was dan in 2021, toen hun inbreng nog 1,54% had bedragen (en hun exportwaarde 5,9 miljard euro).

Ook de uitvoer van *vracht- en bestelwagens* ging 16,7% vooruit, met een opvallende stijging bij de volelektrische types, goed voor de helft van de totaalstijging bij de goederentransportmiddelen. Verder in de goederensfeer waren er ook nog de *trekkers voor opleggers* (+22,92%), waar de meeruitvoer voorlopig nog beperkt blijft tot klassieke dieselvrachtwagens. Verschepingen van hybride vrachtwagentypes blijven uiterst schaars.

De cruciale rol van Zeebrugge, fusiepartner in de Port of Antwerp-Bruges, in de automobielexport vanuit Vlaanderen kan moeilijk overschat worden. Ook in 2022 bevestigde ze haar wereldstatus als grootste overslaghaven ter wereld voor wagens met 3,26 miljoen verscheepte nieuwe wagens, op jaarbasis een groei van 10,5%. Belangrijke havenoperators als ICO en Wallenius Wilhelmsen verlenen er in hun zgn. *vehicle processing centres* ook logistieke diensten met toegevoegde waarde, zoals inspectie voor aflevering, software-update, partiële assemblage, montage van LPG- en CNG-installaties, batterijcheck en laden met groene stroom uit eigen windmolen- en laadpalenpark, lakwerk, herstelling, inbouwen opties en accessoires etc.

Inzoomend op specifieke wagentypes stellen we vast dat de groeiende trend naar meer elektromobiliteit zich ook laat voelen in onze exportcijfers, want die maakten in 2022 duidelijk het mooie weer in de totaalexport van de autobranche. Meer zelfs: het gros van de exportstijging binnen de hele sector was voor rekening van *e-voertuigen* en dan vooral elektrisch aangedreven *personenwagens*, waarvan de jaaruitvoer in 2022 met 39,6% omhoog ging (+2,33 miljard euro), net als die van *hybride benzines* (+17,3%) en *plug-in hybride benzines* (+38,6%), van *hybride diesels* (+0,64 miljard euro – waarde x 26) en *plug-in hybride diesels* (+99,2%) tot zelfs wagentypes (+27%) met nog ander aandrijvingsysteem (noch via conventionele verbranding of elektrisch, maar op brandstofcellen b.v.).

Treffend bij de automotieve branche was ook dat in 2022 *wagens met een "niet-conventionele" aandrijving* al voor 65% de uitvoerstijging bij *wegtransportmaterieel* voor hun rekening hebben genomen (+4,15 van de +6,4 miljard euro) en met 15,1 miljard euro aan jaaruitvoer inmiddels ook al 35,1% uitmaakten van de totale automobieluitvoer vanuit Vlaanderen (6,4 miljard euro).

Nieuwe elektrische personenwagens (8,2 miljard euro) haalden in 2022 trouwens net de top 5 van de **exportproducten** met een exportaandeel van 1,71%, wat 0,17 procentpunt hoger was dan in 2021 toen hun inbreng nog 1,54% had bedragen (en hun exportwaarde 5,9 miljard euro).

Ook de uitvoer van *vracht- en bestelwagens* ging 16,7% vooruit, met een opvallende stijging bij de volelektrische types, goed voor de helft van de totaalstijging bij de goederentransportmiddelen. Verder in de goederensfeer waren er ook nog de *trekkers voor opleggers* (+22,92%), waar de meeruitvoer zich voorlopig nog beperkt tot de klassieke dieselvrachtwagens. Verschepingen van hybride vrachtwagentypes blijven uiterst schaars.

Ook uitvoerbranche nummer 4, *machines, mechanica en elektr(on)ische apparatuur*, zette met 14,3% een krachtige exportgroei neer in 2022. De 5,4 miljard euro hogere jaaruitvoer leverden de sector een aandeel op van net geen 9% (8,96%) in de Vlaamse totaaluitvoer.

De grootste subtak *machines en mechanica* ging 12% hoger en van *elektr(on)ische apparatuur en componenten* ging de uitvoer zelfs 19% vooruit.

Ook *kunststoffen*, de 5^e exportsector met 7,43% van de Vlaamse jaaruitvoer, droegen in 2022 bij tot de globale uitvoergroei met € 3,7 miljard aan bijgewonnen uitvoerwaarde (+11,6%).

Gespierde exportcijfers ook bij **onedele metalen** (+22,35%) - onze 6^e uitvoertak met een aandeel van 7,29% in het uitvoertotaal. In 2022 ging de jaarexport ervan 6,4 miljard euro hoger in waarde (+22,35%). Die exporttoename (+22,35%) manifesteerde zich over zowat alle metaalsoorten heen, maar was veruit het grootst bij *ijzer en staal* (+30% of ruim 5 miljard euro meerexport), *aluminium* (+23,4%) en in mindere mate bij *koper* (+6,6%) en *zink* (+18,9%).

Ook voor metalen speelde in 2022 het prijseffect, maar volgens het IMF alvast minder dan oorspronkelijk werd gevreesd. De prijzen voor de meeste industriële metalen kenden hun piek in maart en april 2022, meteen na de Russische inval in Oekraïne, maar vielen scherp terug tijdens de tweede jaarhelft. Voor heel 2022 noteerden de metaalprijzen uiteindelijk jaar-op-jaar 5,6% lager.

Voorts presteerden in 2022 ook **voeding & dranken** behoorlijk (+14,5%). Over alle deelsectoren heen beliep de meeruitvoer 3,1 miljard euro. Met een aandeel van 5,1% in onze jaarexport haalden *voeding & dranken* de zevende plaats als exporttak.

Van *groentebereidingen* (vooral diepvriesaardappelen en -groenten al dan niet diepgevroren) vond ruim 1/3 meer de weg naar de internationale markten (+33,9% of 1 miljard euro hoger dan in 2021), net als van *brood, biscuiterie en gebak* (+16,8%).

De uitvoer van *dranken* tikte maar 6,23% aan, die van *bier* lekte zelfs 7,6% weg en van *chocolade-producten* ging er in 2022 amper 3,1% meer van de hand dan in 2021.

Ook **edelmetalen en -gesteente** – lees *diamant*, want die is uitvoergewijs goed voor 62% van de sector – ging in 2022 de exportwaarde hoger (+10,1%). Onze 8^e exporttak boekte voor 1,8 miljard euro meer exportafzet en tekende nog voor 4,2% van het uitvoertotaal in 2022.

Zowat alle markten van belang gingen vooruit, maar Zwitserland nog het meest (+125%), samen met andere topklanten als de Verenigde Arabische Emiraten (+16%), India (+7,8%), de Verenigde Staten (+36,5%), Israël (+7,4%) en Hongkong (+20,55%).

Ook de uitvoer van **textiel** – 2,73% aandeel in de totaalexport en onze negende exportsector – ging globaal ruim anderhalf miljard euro hoger (+13,5%), het merendeel ervan voor rekening van *kleding en accessoires* (+22,14%), *schoenen* (22,7%) en plantaardige textielvezels (vlas en linnenweefsels +18,8%). Toch waren er binnen de textieltak enkele productcategorieën die in 2022 een licht exportverlies slikten: *tapijt* (-3,9%), *synthetische vezels* (-3,6%) en *draden* (-7,6%) *confectiebreigoed* (-3,7%) (zie ook grafiek “*Exportsectoren 2022: stijgers en dalers*” hoger in de tekst).

Net binnen de exporttop 10 liet zich in 2022 ook nog een exporttoename aflezen van 8,25% bij **optica en precisieapparatuur** (+781 miljoen euro), goed voor 2,14% inbreng in het Vlaamse uitvoertotaal. Voortrekkers daar waren *orthopedische hulpmiddelen* (+24,6%) en in mindere mate *meet- en regelapparatuur* (+13,5%).

Nog net zichtbaar in het taartdiagram hoger in de tekst – haalden ook **plantaardige producten** met anderhalf miljard euro meer (+18,9%) een knap exportgroecijfer in 2022, vooral bij kool- en raapzaad (+200%), koffie (+39%), mout (+45,4%), vers fruit (+23%), en diepvriesgroente (+13,6%).

Opvallende daler hier: *sierteelt* (-14,2%, vooral *snijbloemen en levende planten*) werden in hun groei geremd). Als exportbranche namen plantaardige producten de 11^e plaats in, goed voor net geen 2% van de Vlaamse jaaruitvoer (1,98%).

2022 bracht ook anderhalf miljard euro meer uitvoer van **dierlijke producten** (+21,8%; aandeel van 1,8% en twaalfde gerangschikt als exportbranche). Het waren de subtakken *zuivel* (+31,7%), *vlees* (+13,4%) en vis/schaaldieren (+20%) die de forse groei op het bord hielpen zetten.

Effect wereldprijzen

In de loop van 2022 opperde de NBB al dat de sterke waardestijging van het goederenverkeer almaar meer te maken had met de evolutie van de (wereld)prijzen, gemeten naar gemiddelde eenheidswaarden van die goederen. Kortom: de afgezette volumes van heel wat producten mochten dan wel zijn toegenomen, ze deden dat in 2022 doorgaans (veel) minder uitgesproken dan de oplopende (wereld)prijzen ervan.

Al in het eerste kwartaal van 2022 was dat prijsverloop goed voor $\frac{3}{4}$ van de totale waardestijging en dat zowel bij de invoer als bij de uitvoer. Die verhouding bleef doorheen 2022 grotendeels ongewijzigd.

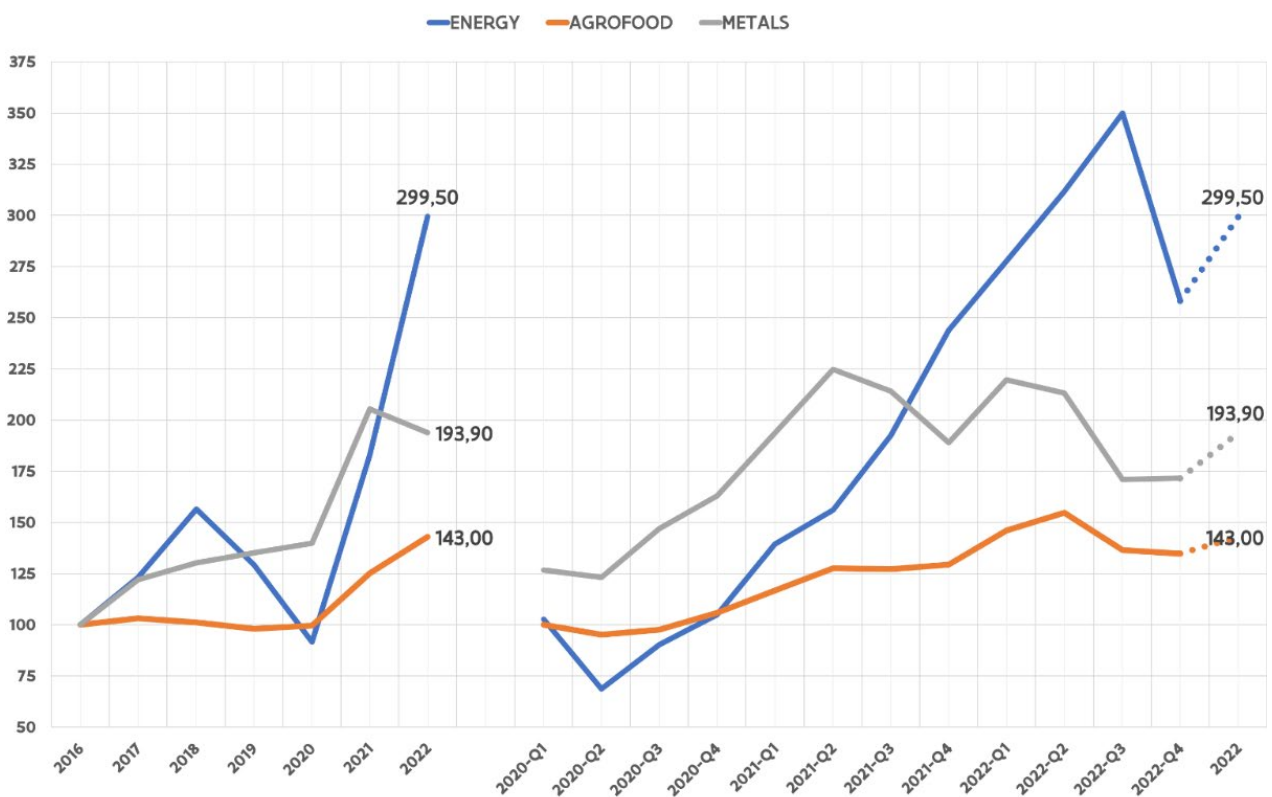
Zeker in 2022 had bij een aantal van de exportsectoren die hoger aan bod kwamen, de waardetoeename van de export in 2022 vaak minder te maken met toegenomen afzetvolumes dan met de substantiële stijgingen van de wereldprijs van die *primary commodities* (primaire grondstoffen).

Onze exportnijverheid telt dan ook heel wat productgroepen met een hoog gehalte aan "grondstoffeninputs" (energie, landbouwgrondstoffen en voedingscomponenten, industriële metalen, meststoffen... waarvan de wereldprijs uitgerekend in 2022 – maart/april vooral – koerspieken haalde. Die hebben zeker ook hun effect op de export vanuit onze regio, die voor een aanzienlijk deel bestaat uit halffabrikaten die een schakel zijn in diverse internationale toeleveringsketens.

Volgens de WTO was België in de eerste jaarhelft van 2022 trouwens de 12^e exporteur van *intermediaire goederen* en de 14^e importeur ervan. Jaarcijfers voor heel 2022 zijn er op dit moment nog niet.

IMF Primary Commodity prices 2016 - 2022

(2016 = 100) - Bron: Worldbank Monthly data

Exportsectoren 2022: stijgers / dalers (jaarverloop in % en mln EUR)

exportsector (HS2)	% jaarverloop	jaarverloop (EUR mln)
TOTAAL	+26,02%	+99.057
27 Minerale brandstoffen & aardolieproducten	+101,12%	+36.506
30 Farmaceutica	+19,88%	+11.641
87 Wegtransportmaterieel	+17,43%	+6.385
29 Organische chemie	+20,48%	+4.755
72 IJzer & staal	+36,36%	+4.635
38 Chemie - divers	+38,13%	+3.664
39 Kunststoffen	+11,12%	+3.117
84 Machines & mechanica	+12,01%	+3.071
85 Elektr(on)ische apparatuur & componenten	+19,05%	+2.289
28 Anorganische chemie	+77,33%	+2.087
71 Edelgesteente & -metaal	+10,09%	+1.855
31 Meststoffen	+115,48%	+1.758
64 Schoenen	+22,67%	+1.209
20 Groente- & fruitbereidingen	+33,92%	+1.028
61 Kleding & accessoires(breigoed)	+23,80%	+994
04 Zuivel	+31,67%	+957
15 Vetten & oliën (dierlijke en plantaardige)	+43,24%	+915
48 Papier, karton, celluloseproducten	+24,12%	+879
90 Optica & medische precisieapparatuur	+8,11%	+749
76 Aluminium(producten)	+23,39%	+709
60 Breigoed aan het stuk	-3,71%	-4
55 Synthetische stapelvezels	-3,65%	-29
54 Synthetische draden	-7,60%	-41
78 Lood(producten)	-11,85%	-46
57 Tapijten	-3,88%	-52
56 Watten, vilt, touw, kabel	-15,35%	-65
88 Aeronautica	-17,48%	-70
06 Sierteelt	-14,16%	-86
82 Metalen gereedschappen	-19,98%	-190

VLAAMSE INVOER

Ook aan de importzijde scoorde ook de Vlaamse handel nooit hoger: de Vlaamse invoer nam in 2022 toe tot net geen **€ 495 miljard**, een bedrag aan buitenlandse inkopen dat 31,6% hoger lag dan in 2021.

Topverkoper **Nederland** (+33,3% - vooral extra *minerale brandstoffen, aardolie*) consolideerde in 2022 uiteraard zijn koppositie als hoofdleverancier aan de Vlaamse importeurs: het behaalde hiermee een aandeel van 19,6% in de totale Vlaamse invoer wereldwijd. Op twee gaf het leverancier **Duitsland** het nakijken (+6,1% en 11,1% aandeel) dat **Frankrijk** op zijn aloude derde plaats hield (+15,5% en 6,9% aandeel).

Invoer geografisch geschetst

Met grosso modo 54% van de leveringen achter de naam, blijft de **Europese Unie** in 2017 uiteraard de allerbelangrijkste leverancier van Vlaanderen. De intra-communautaire import steeg met **17,6%**, aanzienlijk minder dus dan het globale invoergemiddelde (+31,6%).

Binnen de top 10 presteerde in 2022 geen enkele leverancier beter (in % stijging) dan **Noorwegen**, dat onze 8^e leverancier werd na 140% meer invoer (van vooral *aardgas*). Het haalde daarmee een inbreng van 3,5% in het Vlaamse importtotaal en gaf daarmee nipt **Italië** het nakijken (+42,2% en 3,5% aandeel; vooral meer *geneesmiddelen, brandstoffen* en *voertuigen*). Door de massale invoer/doorvoer van aardgas en aardolie uit **Rusland**, belandde betrokken land net in de top 10.

Ook uit de **Verenigde Koninkrijk** (+134,6%; vooral meer *aardgas*) en uit **China** (+45,5%; meer *elektrische auto's, elektronica, machines*, maar eigenlijk zat de stijging ongeveer overall) importeerde Vlaanderen extra, net zoals uit de **Verenigde Staten** (+30,6%; vooral op het conto van *vloeibaar aardgas, immunologische producten en geneesmiddelen*) en uit **Ierland** (+7,2%; import van *somatotropine "groeihormoon"*).

Spanje bleek in 2022 de grote uitzondering, want uit betrokken land liet Vlaanderen een invoerdaling noteren met bijna 30%. Verklaring: in 2021 importeerde Vlaanderen uit Spanje nog voor € 5,6 miljard aan covidvaccins (Moderna), in 2022 was dit nog € 561 miljoen.

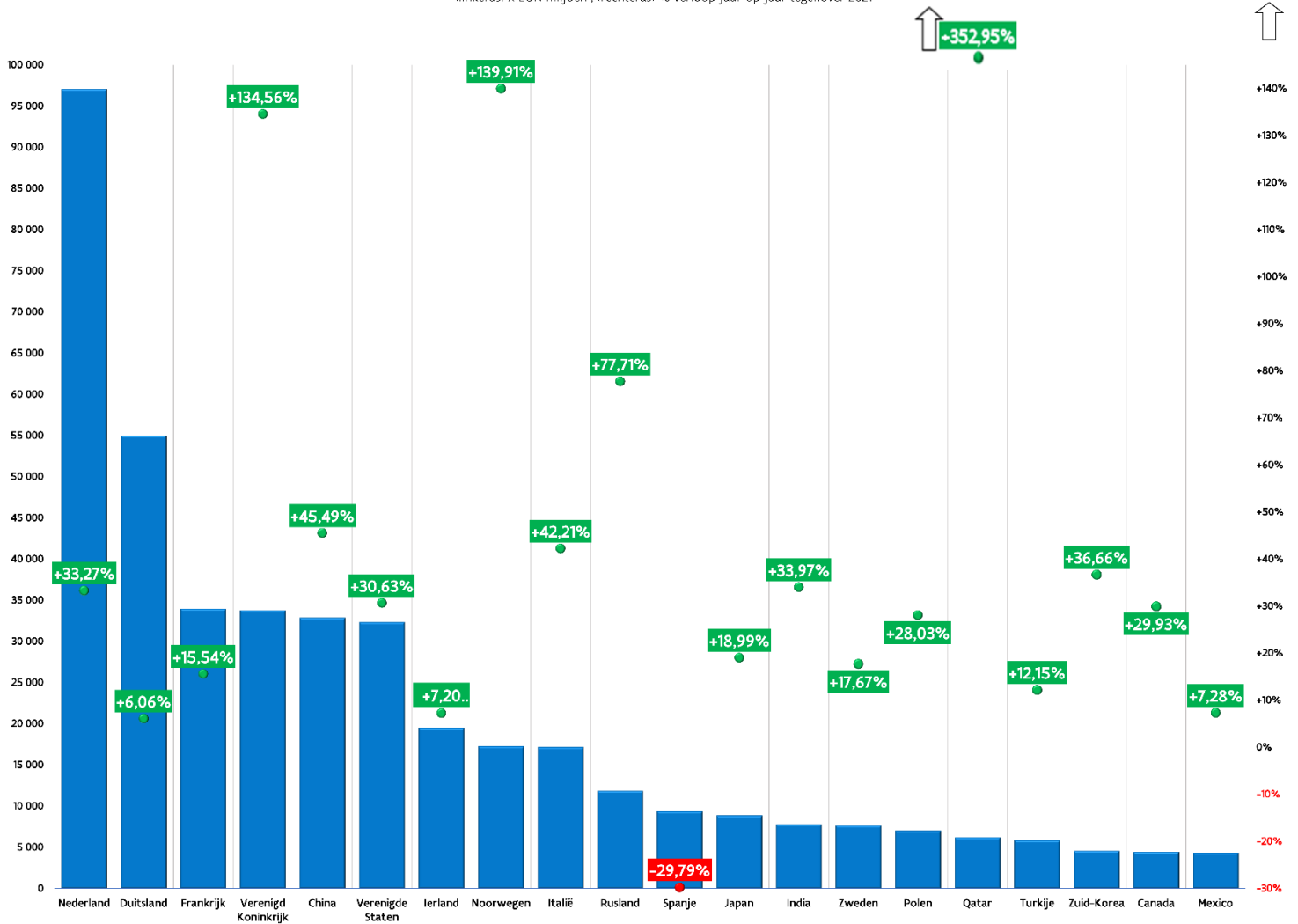
De import uit de **overige Europese landen** (+94,5%) verdubbelde bijna, doordat uit het **Verenigd Koninkrijk** (4^e leverancier) heel wat meer aankopen genoteerd werden (+134%; enorme leveringen van *aardgas*, goed 55% van de Vlaamse invoer uit het VK bestond in 2022 uit dit soort energieproduct). Ook gevoelig hoger lag de import uit **Noorwegen** (+140%; gasinvoer steeg met 161% en was goed voor ongeveer 93,5% van de totale invoer uit Noorwegen), en **Rusland** (+77,7%; *aardolie* en *aardgas*).

De NBB schreef hierover het volgende:

"Bij het aardgas observeren we, naast de explosieve toename van de invoer vanuit Noorwegen ten gevolge van de Russische inval in Oekraïne, een stijging in de invoer afkomstig uit het VK vanaf oktober 2021. De oorzaak van deze laatste is het prijsverschil voor aardgas tussen het Britse eiland en het Europese vasteland. Vanaf dat moment werd een grote hoeveelheid vloeibaar aardgas aan het Verenigd Koninkrijk geleverd, waardoor de opslagunits daar verzadigd raakten. Dit (over)aanbod deed de prijzen bijgevolg dalen, waardoor het winstgevender werd het gas naar het Europese vasteland te vervoeren via de pijpleiding naar Zeebrugge en het daar tegen hogere marktprijzen te verhandelen. De invoer van aardgas vanuit het VK is gestegen van een maandelijkse waarde van 100 à 200 miljoen begin 2021 tot meer dan 2 miljard in april en mei 2022, waardoor de totale invoer uit het VK wordt opgeblazen."

Belangrijkste Vlaamse importleveranciers 2022

(linkeras) x EUR miljoen ; (rechteras) % verloop jaar-op-jaar tegenover 2021

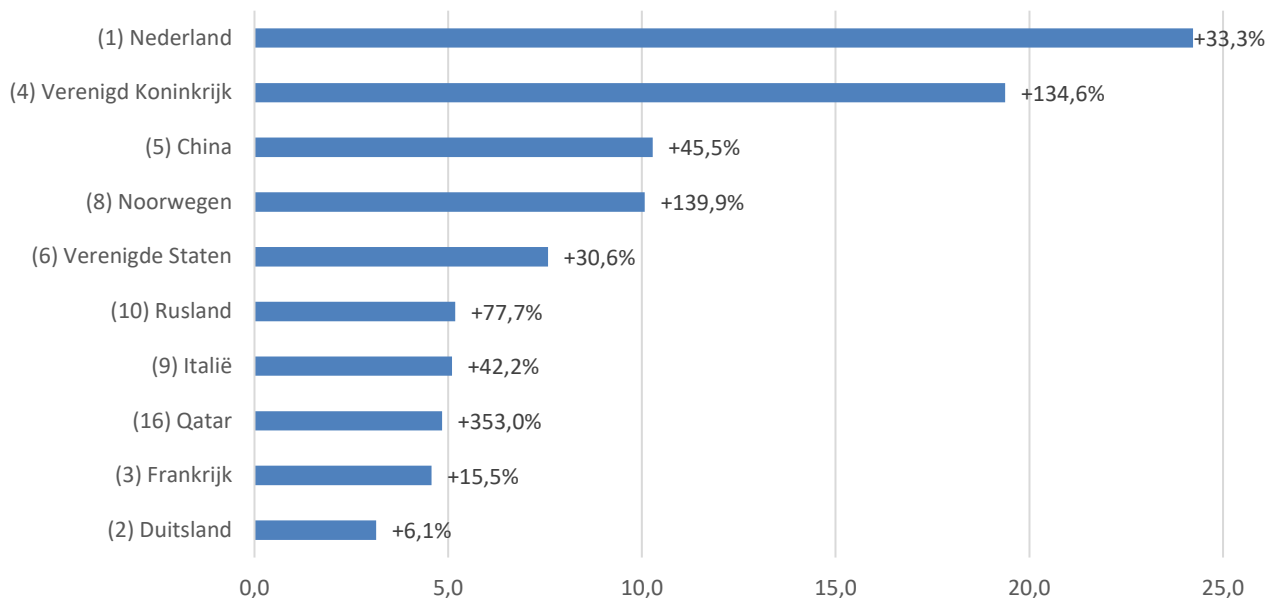
Toegenomen Vlaamse aankopen ook in **Amerika**: +30,6% voor Noord-, Centraal- en Zuid-Amerika samen. **Zuid-Amerika** wist zelfs 49,2% extra aan Vlaamse invoer te genereren. We noteren enorme invoerstijgingen uit **Brazilië** (+53,5%; invoerstijging was algemeen, sprongen in het oog: *koffie, sojabonen, kopeñ*), **Argentinië** (+81,4% - *monoalkylesters van vetzuren*) en **Chili** (+91,1% - vooral extra *jodium* en *lithiumcarbonaten*).

De **VS** sloot 2022 af met een invoeraanwas van 30,6% en werd daarmee onze 6e leverancier. Daarmee was de VS goed voor 65,2% van de import uit heel het Amerikaanse continent én verantwoordelijk voor 6,5% van de totale Vlaamse wereldinvoer.

De import uit **Canada** steeg 29,9% in 2022 en was onze 19e leverancier met een aandeel van 0,9% in de totaalimport.

TOP 10 stijgers Vlaamse invoer 2022

(rang als leverancier; stijging in € miljard; % verandering tov 2021)

Het stijgingspercentage van de invoer uit **Afrika** bedroeg +38,7%. We kunnen het continent echter uitsplitsen in twee delen. Met +99,2% verdubbelde de toename van de invoer uit **Noord-Afrika**.

Het was **Algerije** dat op eigen houtje voor een groot deel deze groei instond.

Uit betrokken land werd voor maar liefst 83,4% meer ingevoerd (extra import van *ruwe aardolie*). Ook de import uit **Marokko** (+213,5%; *fosforzuren* en *auto's*) ging in stijgende lijn, net als die uit **Egypte** (+62,4%; *ureum, vloeibaar gas en polypropyleen*).

De invoer uit **Sub-Sahara-Afrika** steeg in 2022 met 25% (of een bedrag van bijna + € 2 miljard). **Zuid-Afrika** alleen al was verantwoordelijk voor een groei van € 633 miljoen (+21,1%; vooral extra *afval en schroot van platina* en *bitumineuze steenkool*). Ook de import uit **Botswana** ging omhoog (+26,9%; meer *edelstenen/diamant*).

De invoerstijging uit **Oceanië** (+65,1%) werd voor een groot stuk gedragen door **Australië** (+86,7%; grote hoeveelheden *kool- en raapzaad* en *bitumineuze cokeskolen*), maar ook de Vlaamse klandizie in **Nieuw-Zeeland** steeg in 2022 met 16,3%.

De invoerzijde uit **Azië** steeg met ongeveer 40%. De import uit **China** (+45,5% of + € 10,3 miljard; meer *elektrische auto's, elektronica, machines* maar eigenlijk zat de stijging ongeveer overal) tekende voor ongeveer de helft van deze groei.

De Vlaamse import uit **India** (+34%) kende een nominale winst van € 2 miljard. Dit surplus kwam voor een groot stuk op het conto van *edelstenen/diamant*, maar ook de invoer van b.v. *geneesmiddelen, zink, aluminium* en *garnalen* steeg.

Ook uit landen als **Japan** (+19%), **Zuid-Korea** (+36,7%), **Singapore** (+50,5%), **Vietnam** (+43,4%) en **Taiwan** (+52,2%) importeerde Vlaanderen meer dan in 2021. Enkel uit **Hongkong** (-17,2%) nam onze invoer – voor het vierde jaar op rij – af, vooral in de diamanthandel.

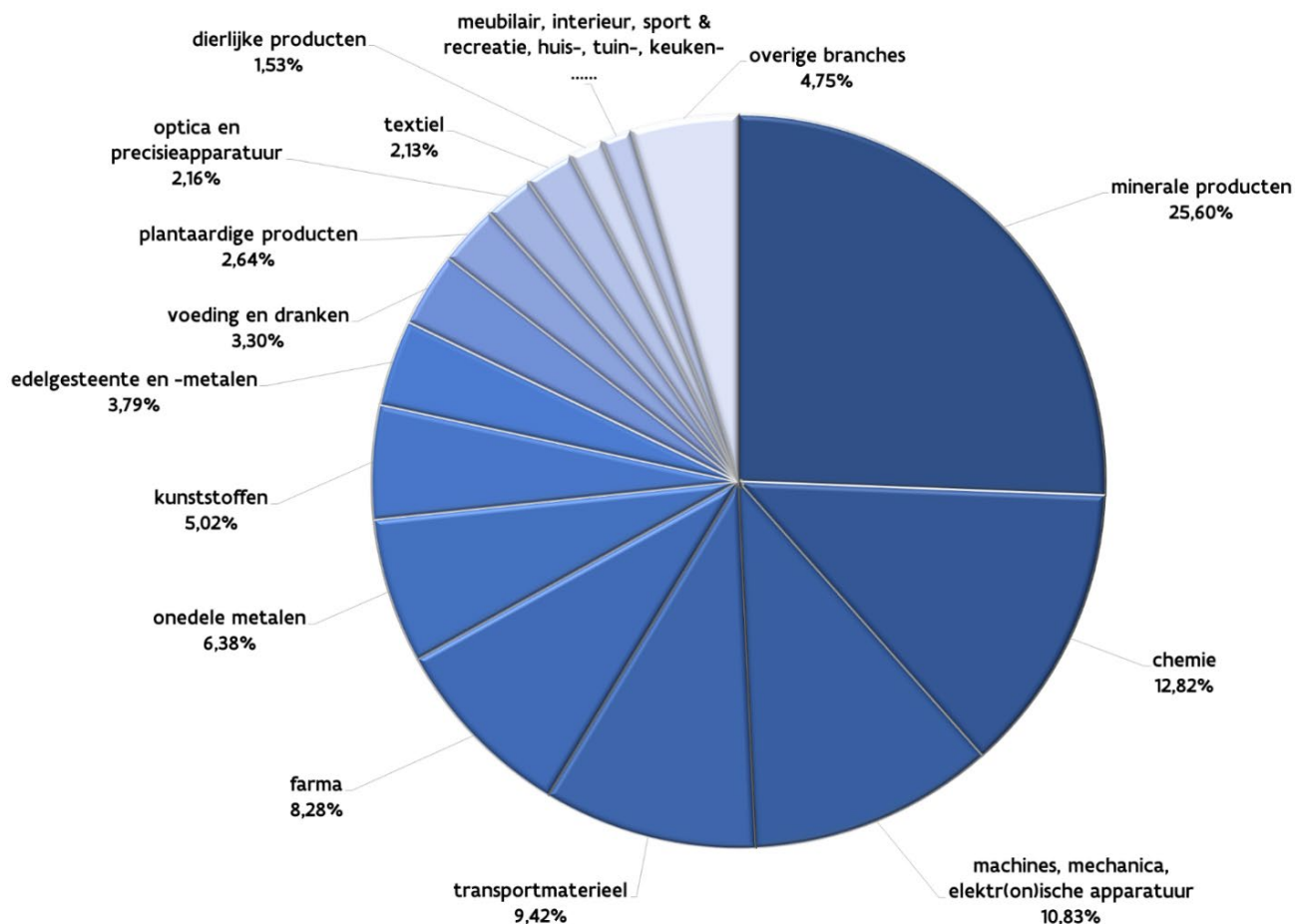
Bij **Qatar** (+353%) kunnen we de winst vooral toewijzen aan de aanzienlijk gestegen invoer van *minerale brandstoffen en raffinageproducten* (niet verwonderlijk ging het hier om *LNG*).

Waarmee meteen ook is verklaard waarom voor het **Midden-Oosten** (+81,5%) in 2022 een bovengemiddelde invoerstijging op het bord kwam.

Bij de andere belangrijke leveranciers uit de regio, met name **Saedi-Arabië** (+26,1% - meer *chemische producten*), de **V.A.E.** (+12,2% - 31^e leverancier - minder invoer van *aardolie*, veel meer van *edelstenen/diamant*) en **Israël** (+9,6%) lagen de stijgingspercentages iets lager.

Vlaamse sectorale* invoer 2022

(% aandeel in invoertotaal = EUR 494,8 miljard) **douanecodeniveau GNO/GN2*

Invoer sectoraal gezien

Dank zij een aanzienlijke toename (+108%), profileerde de sector **minerale brandstoffen** - het gros ervan *brandstoffen* - zich in 2022 als grootste invoerpost: 25,6% van de totale Vlaamse sectorale invoeruitgaven gaat inmiddels op aan die branche. **Chemie en farma** stond stevig op de tweede plaats met een importaandeel van 21,1% (importgroei van 12,8%).

De waarde van het ingevoerde **machines en elektrisch materieel** steeg met ongeveer 18,8%, waardoor de sector net geen 11% aandeel meepikte. Ook andere belangrijke sectoren lieten een waardetoeename noteren, zoals **transportmaterieel** (+18,1%), **onedele metalen** (+21,6%) en **kunststoffen** (+17,3%).

TOP 10 Vlaamse import van GN 2711 - aardgas en andere gasvormige koolwaterstoffen

Concept: communautair

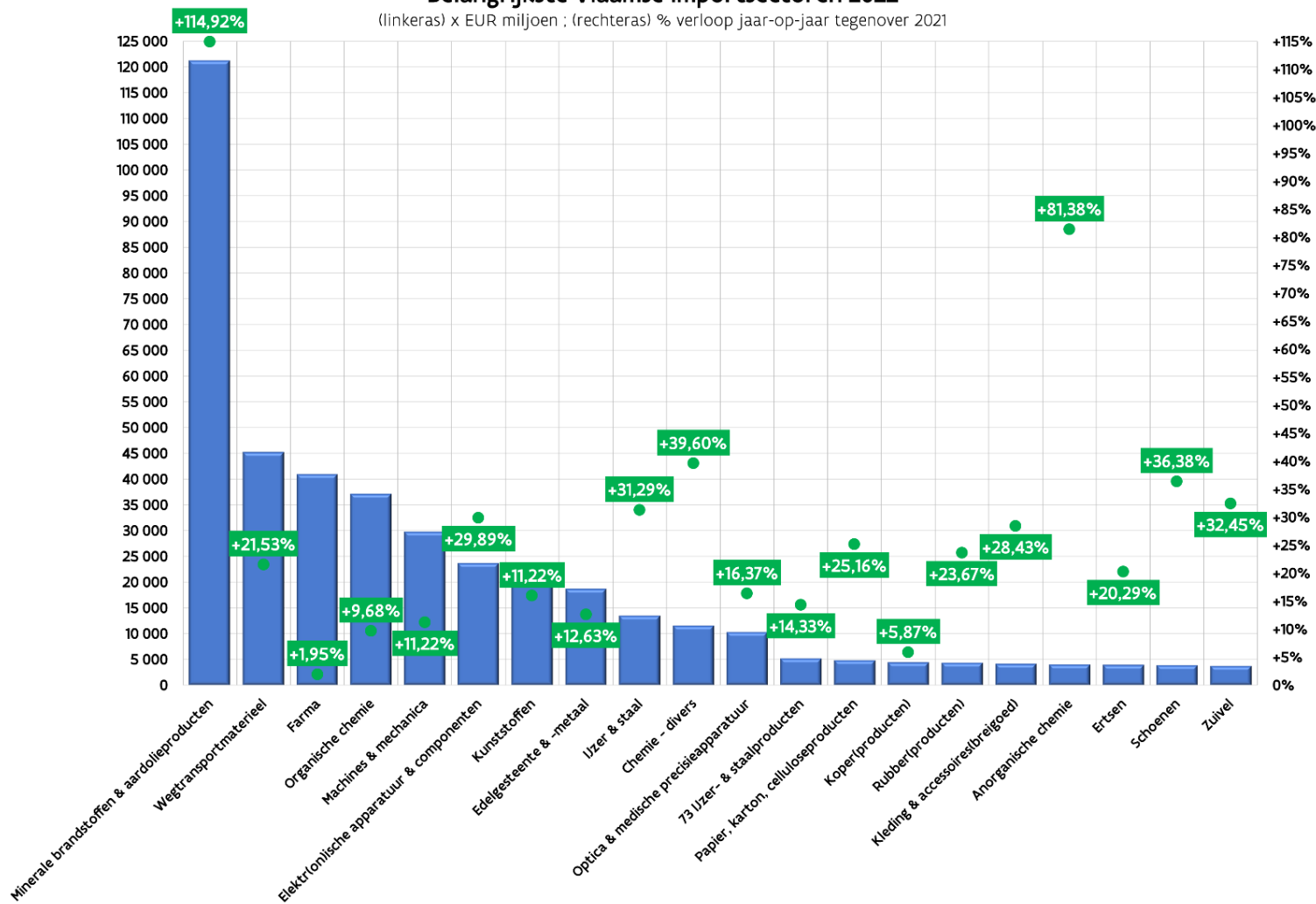
Periode: januari - december

Eenheid: Waarde X miljard EUR

Rang	Land	2020	2021	2022	Aandeel 2022 in %	2020 - 2021	2021 - 2022
	TOTAAL WERELD	4,16	16,29	54,70	100%	+291,28%	+235,87%
1	Verenigd Koninkrijk	0,38	1,86	18,63	34,06%	+390,47%	+899,12%
2	Noorwegen	1,44	6,17	16,15	29,52%	+328,24%	+161,68%
3	Nederland	1,40	6,02	8,11	14,82%	+330,44%	+34,73%
4	Qatar	0,16	1,13	5,85	10,70%	+620,75%	+418,81%
5	Verenigde Staten	0,26	0,38	2,63	4,82%	+41,80%	+601,72%
6	Rusland	0,28	0,27	2,47	4,51%	-5,17%	+823,14%
7	Kameroen			0,22	0,40%		
8	Duitsland	0,06	0,11	0,16	0,29%	+77,89%	+42,43%
9	Frankrijk	0,05	0,11	0,12	0,21%	+106,35%	+4,94%
10	Turkije	0,04	0,07	0,11	0,20%	+60,92%	+59,77%

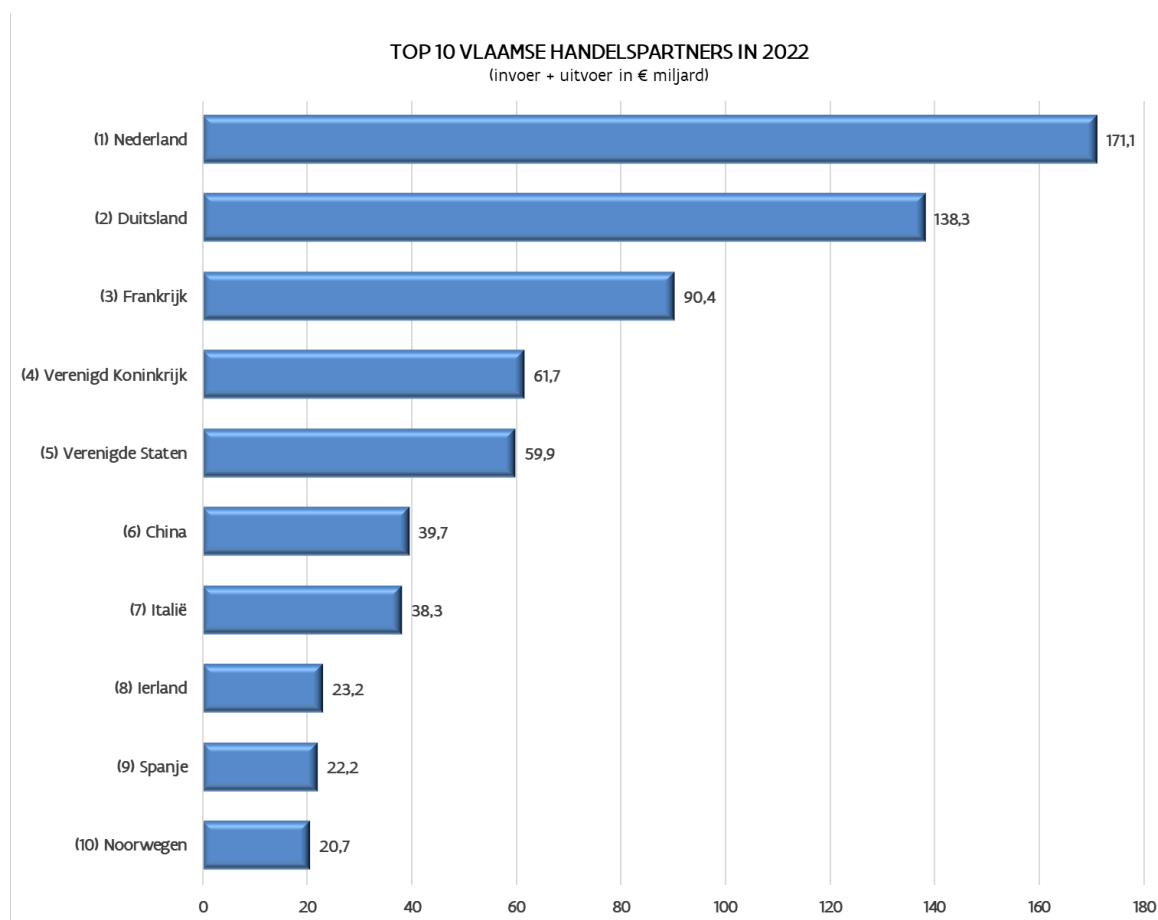
Belangrijkste Vlaamse importsectoren 2022

(linkeras) x EUR miljoen ; (rechteras) % verloop jaar-op-jaar tegenover 2021

VLAAMSE TOTAALHANDEL in 2022

De totaalhandel wordt gemeten door de som te maken van de in- en de uitvoer met een bepaald land. Op deze manier krijgen we zicht op de belangrijkste Vlaamse handelspartners.

Nederland was in 2022 met voorsprong de belangrijkste Vlaamse handelspartner. Dat heeft uiteraard grotendeels te maken met de handel in *minerale brandstoffen/producten*.

Ruim 38% van de totale Vlaamse invoer van energieproducten komt dan ook via Nederland (ook bij Noorwegen speelde die energie-invoer een doorslaggevende rol). Goed voor 13,75% van onze totaalimport aan energie, haalde het land met gemak de top tien met handelspartners.

Acht van die toptienpartners zijn trouwens Europese landen met de Verenigde Staten en China als enige niet-Europese partners binnen diezelfde top tien.

VLAAMSE HANDELSBALANS: tekorten en overschotten

Enige precisering vooraf: strikt genomen, kunnen we het niet hebben over de “Vlaamse handelsbalans”. Een dergelijke handelsbalans zou immers ook rekening moeten houden met de intergewestelijke handel (de goederenstromen tussen Vlaanderen, Wallonië en Brussel) en over dat soort gegevens beschikt de Nationale Bank van België vooralsnog niet.

Daarenboven zijn er ook nog de zeer specifieke technische gegevens omtrent de officiële in- en uitvoerstromen van gas en elektriciteit. Sedert januari 2005 worden de gegevens over de in- en uitvoer van niet meer bekomen van de handelaars maar van de netwerkbeheerders (Fluxys, Fluxys LNG en Elia) die de meters aan de Belgische grens beheren. Vanaf toen werden de stromen van gas en elektriciteit

nog enkel opgemeten op de plaats waar deze energiebronnen het land binnenkomen of verlaten (effectieve buitengrens/meestal pijpleiding of kabel).

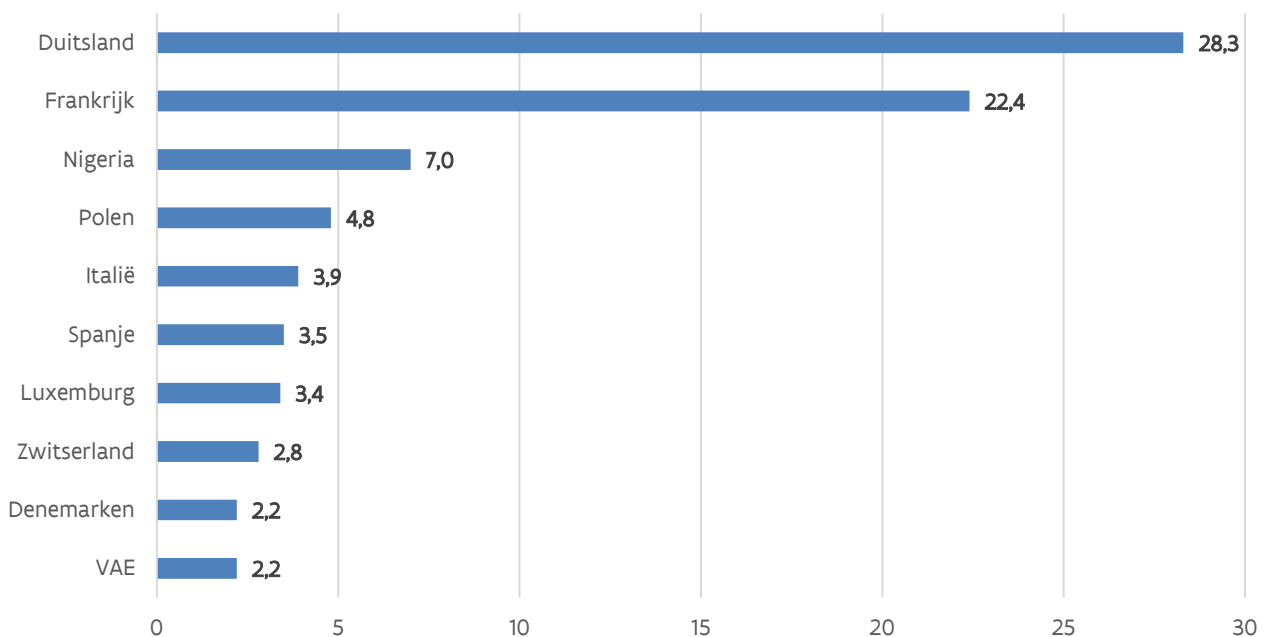
Concreet kijkt men waar het aardgas via een leiding het land binnenkomt. Bij ons is dit Vlaamse import want bijna alles komt via Zeebrugge binnen (momenteel vooral uit Noorwegen, Rusland en het VK). Via diezelfde pijpleiding vertrok het in 2022 voor het grootste deel naar Nederland en Duitsland. Bovendien verlaat het ons land via de Waalse grens en is dit dus Waalse export.

Gemakshalve zullen we hierna toch gewoon de oneigenlijke term “handelsbalans” hanteren. Doorheen 2022 hebben de historisch hoge energieprijzen (*van zowel aardolie als aardgas, maar van aardgas nog het meest*) een zeer uitgesproken impact gehad op de handelsbalans. In Vlaanderen nam in 2022 de waarde van de import van *minerale brandstoffen* toe tot € 121 miljard, een stijging met maar liefst 115% in vergelijking met 2021.

Vooraf in de handelsbalans met onze topleverancier **Nederland** komen geïmporteerde energieproducten zeer nadrukkelijk om de hoek kijken. Een idee van de impact van die “invoerenergie” op de balans met Nederland: mochten we in onze handelsrelatie met Nederland de energiehandel buiten beschouwing laten, dan zou in 2022 de handelsbalans met onze Noorderburen niet 23 miljard euro in ons nadeel zijn doorgeslagen, maar ‘slechts’ voor 5,6 miljard euro in het rood hebben gestaan.

TOP 10 HANDELSOVERSCHOTTEN IN 2022

(per land, in € miljard)

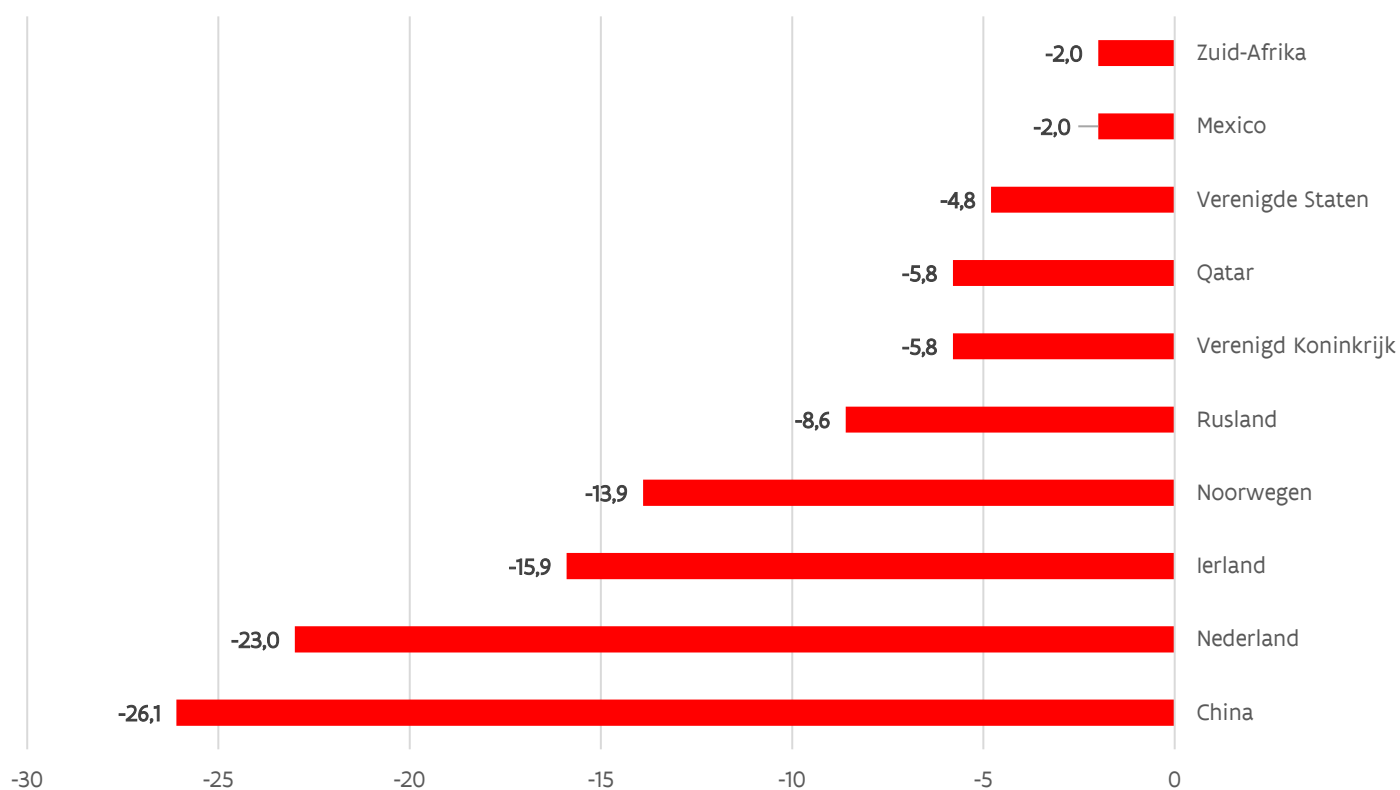

Met een gevarieerd pakket exportproducten genereert onze regio vooral stevige **overschotten** met aloude klanten binnen de EU: Duitsland (€ 28,3 miljard), Frankrijk (€ 22,4 miljard), Polen (€ 4,8 miljard) en Italië (€ 3,9 miljard).

Slechts twee landen uit deze top 10 liggen niet in Europa: Nigeria (7,0 miljard euro – *prijsevolutie van de brandstoffen*) op plaats drie, iets verderop volgt de VAE (€ 2,2 miljard – *handel in edelstenen en diamant*).

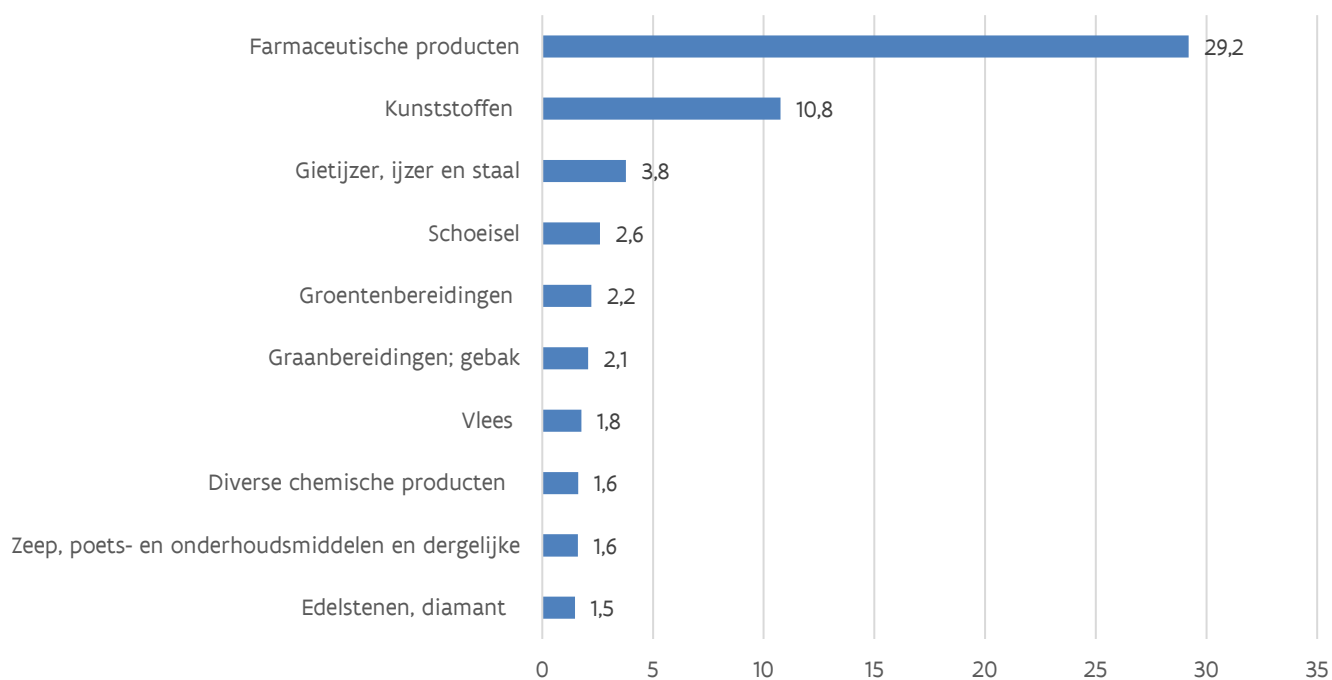
TOP 10 HANDELSTEKORTEN IN 2022

(per land, in € miljard)

TOP 10 HANDELSOVERSCHOTTEN PER PRODUCT IN 2022

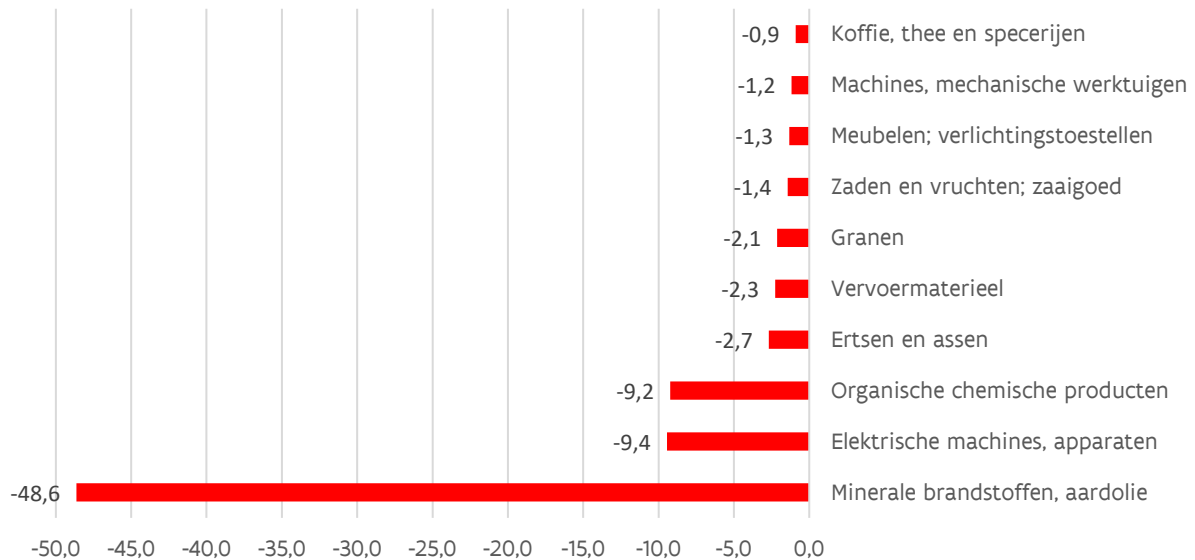
(in € miljard)

Aanzienlijke **tekorten** op de handelsbalans zijn er met China (€ -26,1 miljard – algemene stijging van de invoer maar vooral voertuigen, elektrisch materieel en machines), Nederland (€ -23,0 miljard – *energieproducten*, zie hoger), Ierland (€ -15,9 miljard, *massale invoer van chemie/farma*), Noorwegen (€ -13,9 miljard) en Rusland (€ -8,6 miljard).

TOP 10 VLAAMSE HANDELSTEKORTEN PER PRODUCT IN 2022

(in € miljard)

BRON: Instituut voor de Nationale Rekeningen (NBB), verwerking Cel Kennisopbouw FIT.

NOOT: Deze cijfers – opgesteld volgens het *communautaire concept* – zijn voorlopig en dus voor herziening vatbaar. Het *nationale concept* is gebaseerd op de eigendomsoverdracht tussen een ingezetene en een niet-ingezetene, terwijl het *communautaire concept* gebaseerd is op het overschrijden van de landsgrens door de goederen. De totalen voor de intra-EU handel bevatten de handel met de 26 overige EU-lidstaten.

UITVOERRATIO VLAANDEREN: uitvoerratio steeg in 2021 tot 106,3% van Vlaamse bbp

Begin april 2023 publiceerde Statistiek Vlaanderen ook de recentste resultaten (2021) met betrekking tot de Vlaamse uitvoerratio.

BELANGRIJK: deze ratio is opgemaakt op basis van de regionale rekeningen (waar uitvoer volgens ESR2010 gedefinieerd wordt en NIET volgens communautair of nationaal concept). Het is echter aangewezen om dit concept te gebruiken omdat het naadloos aansluit bij het bbp (ook een ESR2010 variabele).

De totale uitvoer van goederen en diensten bereikte in 2021 een omvang van 106,3% van het bruto binnenlands product (bbp) in het Vlaamse Gewest. Dat is de hoogste waarde in meer dan 10 jaar. In 2017 en 2018 lag de uitvoerratio net boven de drempel van 100% van het bbp. In 2019 en vooral in 2020 (Covid-19-crisis) zakte de ratio onder die drempel.

De evolutie van de indicator hangt sterk samen met de economische conjunctuur. In 2009 lag de uitvoerratio op 80% onder invloed van de financieel-economische crisis. Ook in 2015 zorgde de euro- en

schuldencrisis voor een wat lagere uitvoerratio. De slabakkende wereldhandel deed de indicator al in 2019 teruglopen, nog voor de start van de Covid-19-crisis. De economische inzinking in 2020 als gevolg van de Covid-19-crisis zorgde voor een daling van het bbp, maar voor een nog sterkere daling van de uitvoerwaarde van goederen en diensten. De herneming van de economie zorgde in 2021 voor een nog sterkere uitvoer, met een hoge uitvoerratio als gevolg.

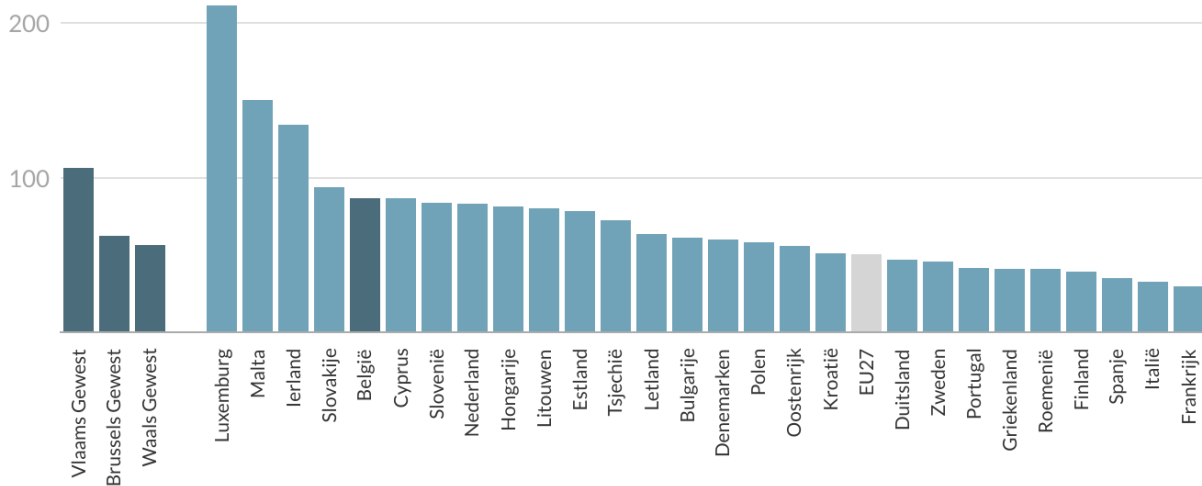
Vlaamse uitvoerratio ligt boven gemiddelde EU27-landen

Doordat het Vlaamse Gewest belangrijke poorten naar het buitenland heeft (havens en zeehavens) lag de Vlaamse uitvoerratio in 2021 hoger dan de uitvoerratio van het Brusselse Gewest (63%) en het Waalse Gewest (56%). In 2020 daalde de uitvoerratio ook in het Brusselse Gewest. Het Waalse Gewest zag zijn uitvoerratio echter nog licht toenemen in 2020. In 2021 was er in elk gewest een toename van de indicator.

De Vlaamse uitvoerratio ligt hoog in vergelijking met de landen van de Europese Unie (EU). De gemiddelde uitvoerratio in de EU27-landen bedroeg 50% in 2021. Luxemburg, Malta en Ierland hebben een hogere waarde dan het Vlaamse Gewest. Er zijn 2 redenen voor de relatief hoge score van het Vlaamse Gewest. Ten eerste is de Vlaamse economie sterk op het buitenland gericht, onder meer door de centrale ligging te midden van grotere, welvarende economieën in West-Europa. Ten tweede is de uitvoerratio hoog omdat Vlaanderen geografisch een kleine regio is. Een handelstransactie over een bepaalde afstand gebeurt dan al snel met het buitenland. Grotere landen hebben door hun omvang meer kans op transacties binnen de landsgrenzen.

Uitvoerratio

Belgische gewesten en EU-landen, 2021, in % van bbp

Noot: voorlopige cijfers in 2021 voor België en de gewesten. EU27 = (gewogen) gemiddelde van de 27 EU-lidstaten.

Bron: AMECO, INR, NBB, bewerking Statistiek Vlaanderen

BRON: Statistiek Vlaanderen; <https://www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen/buitenlandse-handel/uitvoerratio>